

ČASNI SLUGA BOŽJI DOBRI OČAČ

Antić

GLASILO VICEPOSTULATURE SLUGE BOŽJEGA FRA ANTE ANTIĆA

God. LI. (2021.) ↔ Broj 3-4 (183-184) ↔ Cijena 15 kuna

God II. (2021.) • Broj 3-4 (183-184)

Za sve što se u ovom glasilu navodi ili naziva "čudo", "svetost", "svetac" i slično, to u duhu crkvenih propisa treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu ovom izreći će konačni sud sveta Crkva.

Izdavač lista:

Provincijalat Franjevačke provincije
Presvetog Otkupitelja
Trg Gaje Bulata 3, HR - 21000 Split

Osnivač lista:

Franjevački samostan MBL
Vrbanićeva 35, HR - 10000 Zagreb

Glavni i odgovorni urednik:

Dr. fra Josip Šimić

Uredničko vijeće:

Gđica Antica-Nada Čepulić, prof.,
fra Jure Jurić-Šimunović,
fra Josip Šimić, fra Ivan Udovičić

Adresa uredništva:

Vicepostulatura Sl. B. fra A. Antića,
Vrbanićeva 35, HR - 10000 Zagreb
telefon: (01) 46 60 031
E-pošta: sluga.bozjidoa@gmail.com

*Novčane priloge za list i milodare
slati na račun:*

HPB - Hrvatska poštanska banka
2390001-1100028072
IBAN HR22 23900011100028072
SWIFT HPBZHR2X

Cijena: 10 kuna, dvobroj 15 kuna,

inozemstvo 3 € ili 3 \$

Godišnja pretplata 50 kn, Europa 12 €,

Prekoceanske zemlje 20 \$

Lektor:

Prof. Domagoj Grečl

Prijelom i grafička priprema:

Ljiljana Zlatić, DENONA,
HR - 10000 Zagreb

Tisak:

DENONA, HR - 10000 Zagreb

ISSN 1334-4498

Naslovna stranica:

Vjernici štovatelji
Časnoga sluga
Božjega na njegovu grobu

SADRŽAJ

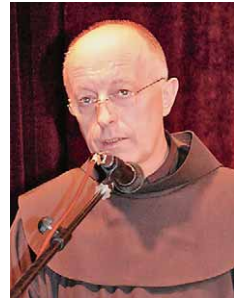
- 3 Riječ urednika
- 4 Iz odgojiteljskog djelovanja č. sl. Božjega oca fra Ante Antića (16), Odgojna metoda (4) Oslonac u neodlučnosti
- 8 Karizme oca Antića (16) Odvjetnik u potrebama života
- 10 Učitelj duhovnog života (16) Vidovitost
- 14 Antićevi nagovori redovnicama (10)
- 20 Iz osobne biblioteke oca Antića (2): Knjige o franjevaštvu
- 25 Hodočašće trojice bogoslova Riječke nadbiskupije
- 26 Antićeva pisma redovnicama (2)
- 33 Zahvale, preporuke, uslišanja i svjedočanstva
- 36 Intervju o Časnom sluzi Božjem i kauzi za njegovo proglašenje blaženim za Hrvatsku Katoličku Mrežu
- 39 74. Obljetnica mučeničke smrti braće franjevaca samostana MBL
- 40 O. vicepostulator i kolege proslavili 50 godina redovničkog života
- 42 O. vicepostulator održao predavanje na 25. mariološko-marijanskom kongresu
- 43 Izabran novi generalni ministar reda
- 47 Božja ili naša ljudska volja
- 48 Naši pokojnici - preminula subraća oca Antića: o. fra Damjan Čovo
- 50 Proslava 51. obljetnice prijenosa tijela
- 50 Milodari u fond Vicepostulature, pretplate i honorari
- Antićeva pisma 9, 10, 13, 19, 24, 32, 39, 43, 44, 45, 46, 49

Fotografije: Fotostudio Nana - gđa Jožica Frkanec Štefko, gđa Maria Heusemann, Stranica Franjevačkog klerikata Split (fra Stipe Buljan i fra Mate Šakić), fra Josip Šimić i Josip Šimić Jr.

Zadnja stranica korice:

Đuro Seder - Otac Antić pred Majkom Božjom Lurdskom (Slika u Župnom uredu MBL u Zagrebu)

**Poštovane štovateljice i štovatelji oca Antića,
dragi čitatelji!**

Budući da ove misli pišem na početku listopada - mjeseca krunice, o 450. obljetnici velike pobjede kršćanskog brodovlja kod Lepanta u Korintskom tjesnacu (7. listopada 1571.), koja je izvojevana po molitvi krunice na što je pozvao papa Pio V., čini mi se prikladno donijeti uvodne misli Časnoga sluge Božjega u propovijedi za blagdan Blažene Djevice Marije od Krunice: *»Naš blagopokojni sv. o. papa Leon XIII. odredio je da se mjesec listopad posveti Kraljici sv. Krunice. Razlozi koji su ga potakli da se uteče pod moćnu zaštitu Bl. Dj. Marije bijahu s jedne strane žalosne okolnosti u kojima se nalazila sv. naša Majka Crkva, napose sv. apostolska Stolica, s druge strane pogibli koje prijete svemu ljudskom društvu. U molitvi sv. Krunice neka se sjedine njena djeca sv. Crkve da se po zagovoru Bl. Dj. Marije ublaži srdžba Božja te kršćanstvu povрати mir i blagostanje. Sv. Otac opominje sve biskupe i svećenike neka nastoje da se molitva sv. Krunice raširi u obiteljima. Obitelji preporučene molitvom sv. Krunice, preporučit će ljudsko društvo, a tako preporučeno društvo može biti zalog bolje budućnosti.«*

I mi se danas nalazimo u kaotičnom vremenu pomutnje na različitim razinama, kako života čovjeka, tako i svega stvorenoga. Nisu tu samo potresi i pandemija korona-virusa, već i brojna druga pitanja i područja koja, ne samo na duhovnoj i na moralnoj razini, zadiru u život svakog čovjeka, ne samo kršćanina. U toj općoj pomutnji i nama je potreban zagovor Blažene Djevice Marije. Usuđujem se reći još daleko više nego li u vrijeme pape Leona XIII. Preporučimo se njezinu zagovoru. Preporučimo se i zagovoru časnoga sluge Božjega oca fra Ante Antića.

U idućoj godini (2022.) pred nama je nekoliko obljetnica iz Antićeva života. To su dvije stote obljetnice: 1. Stota obljetnica imenovanja Časnoga sluge Božjega profesorom (lektorom) asketike i mistike na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj; 2. Stota obljetnica imenovanja Časnoga sluge Božjega za pomoćnika magistra bogoslova u Makarskoj. Tu su i tri sto desete obljetnice: 1. Prvi jednogodišnji zavjeti u franjevačkom redu 17. rujna 1912. na Visovcu; 2. Početak filozofskog studija u Zaostrogu (1912.-1914.); 3. Primanje tonzure i nižih redova lektorata i akolitata (21. prosinca 1912.).

I u ovom broju uz redovite napise o ocu fra Anti Antiću odgojitelju, duhovnom vođi i ispovjedniku možete pročitati i brojne druge tekstove.

Završavam ove retke riječima Časnoga sluge Božjega: **»Pokažite ljubav k Mariji izbjegavajući grijeh i živeći kreposno po njezinu primjeru, moleći svaki dan svetu krunicu i vršeci u svemu svetu volju Božju«** (AP III/17, 4).

Vaš fra Josip Šimić

Piše: dr. fra Vicko Kapitanović

ODGOJNA METODA (4)

Oslonac u neodlučnosti

Život u Bogosloviji bio je za mlade ljude koji su dolazili sa željom da postanu redovnici izazovan i privlačan. Neki od njih, premda su poput Antićeva studenta pjesnika čuli u ušima »*zamaman posmjeh Evinih kćeri, zveket mamone zlatnom u bljesku, vožnje po svijetu, orgije noći*«, sve su to hrabro žrtvovali za »*sreću nebesku*« (G. Bujas Antiću, Živogošće, 15. rujna 1934. Isti, Sa svjetiljkom u rukama, Šibenik 1940, 19). Drugima se tijekom studija ipak činilo da redovnički stalež nije njihov životni poziv, pa premda su i kasnije priznavali da su u Bogosloviji proživljavali sretne trenutke, promijenili su životni smjer (Krstić Antiću, bez datuma, primljeno 16. svibnja 1925.). Poneki od studenata su u proljeće svoje životne dobi, iz dana u dan, bili mučeni životnim sumnjama i upravljali su Bogu tjeskobna pitanja. A poznat je i slučaj studenta koji je po očevoj želji stupio u Red iz kojega mu se potom bilo teško izvući.

Neodlučne studente Antić je pokušao osokoliti i uputiti na Božju milost. Ukoliko su ipak ostali kolebljivi, držao je to pomanjkanjem zvanja i pomagao im je da se nakon napuštanja Reda snađu u životu. Ali ni onima kojima se u svijetu pričinja ružičastija budućnost nije uvijek bilo lako donijeti odluku napustiti Red i potražiti zanimanje u svijetu. Možda su zbog toga i namjerno dopustili da fra Ante dođe do njihovih bilježaka koje su odavale njihovo razdvojeno duševno stanje, kakvo se očituje u pjesmi Krunoslava Krstića *Proljeće je* u kojoj pjesnik jadikuje u samostanskoj ćeliji.

Drugi student, iz Provincije sv. Jeronima, »*njegov famozni diarij*« prema nagađanju provincijala Mauricija Gugića »*valjda i navlaš pisao ili barem ostavljao, da se može do njega, jer nije mogao dalje izdržati*« (M. Gugić Antiću [br. 617] Split-Poljud 1. lipnja 1933., Arhiv Vicepostulature).

Antić nije ostavljao studente koji su se lomili u zvanju i odlazili iz kleričkih redova. Ti su studenti u njemu nalazili osobu koja im je u njihovu »*beznadnom*« ili smućenom duhu davala utjehu i pružala oslonac, jer su kod magistra nalazili razumijevanje i u onim trenucima u kojima ih drugi profesori nisu razumjeli.

Tridesetih je godina bio u Bogosloviji i fra Leon Štambuk, zanimljiv bogoslov. Antiću se činilo da je točan u obavljanju dužnosti, bio je dobar učenik i student, iako je mogao biti i marljiviji u učenju školskog gradiva, ali je zato bio neumoran u svojim planovima, posebne čudi, pomalo nesređen u vladanju i sklon fantaziranju. Pristupio je na svečano zavjetovanje. Već prije promijenjenom imenu Leon dodao je Ante, što upućuje i na neke duševne promjene kroz tri godine njegova redovničkog života, možda ljubav prema Padovanskom svecu ili čak udivljenje prema magistru. Leonova umjetnička nemirna narav nije mogla naći smirenja u klerikatu. I dok su njegovi kolege stupali u red poddakonata, Leon Ante osjećao je osamljenost i potištenost. S takvim raspoloženjem nije se usudio postati svećenik. Antić je shvatio to duševno stanje i pomogao mu da napusti klerikat. Pisao je i Leonovim roditeljima, pa su i oni bez boli prihvatili sinovlje-

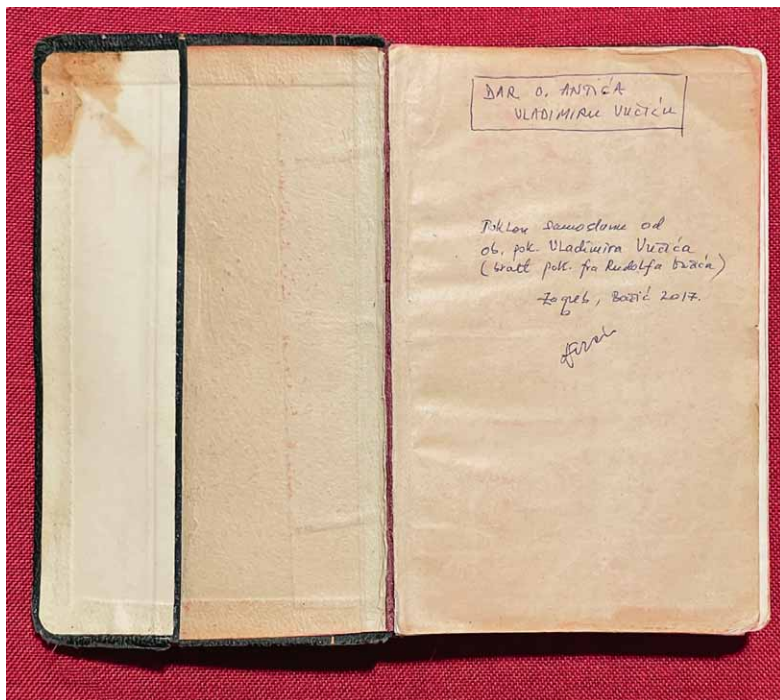
vo napuštanje zvanja. Kratko poslije nego se bivši bogoslov upisao na Zagrebačko sveučilište pisao je Antiću: »Moji su amo, zahvaleći Vama, saspa raspoloženi. Drže Vaša pisma ko Sveto pismo, pa su ih davali i drugima da ih čitaju.«

Bivši bogoslov nije ni u svijetu našao mir. »Moj Magistre - pisao je Antiću - kako sam i vjerovao, veliki svinjak sa mnogo svinja. I tu se moramo snalaziti i vrtjeti, pa i ja. Sretan nisam, zadovoljan sam što sam izišao iz Reda, ali nikada neće dovršiti moje duhovno skitanje.

No volim taj nemir nego mir svih [...] trbušara, bonvivana i ostalog zvjerinja. Moja potištenost i moj 'pesimizam', hrabri dovoljno moju dušu da se ni u očaju ne smiješa sa masom o kojoj ni Bog više ne vodi ozbiljno računa. To dolazi do izražaja u mome piskaranju ali moja crnina dovodi do praga vječnosti« (Dinko Štambuk Antiću, Imotski 11. lipnja 1937.).

Piskaranje kako ga naziva mladi sveučilištarac preraslo je u književni rad (*Pariska bohema*, Zagreb 1973., *Talijanski puti*, Split 1977., *Grčki puti ili Makljenov list*, Solit 1979.), a bivši bogoslov će do svoje starije dane sačuvati udivljenje prema nekadašnjem učitelju kakvog nije sreo među mnogobrojnim učiteljima, profesorima i umnicima.

Sudbina bogoslova fra Ante, ljudski gledano, morala je u Antiću izazvati sažaljenje. Ante je, kako sam priča, bio dijete siromašnih roditelja. Otac i stric sa svojim obiteljima živjeli su neodijeljeno u zajedničkoj kući s petnaestero čeljadi. Zbog siromaštva otac je mislio da će biti najbolje ako mu sin pođe »u frate«. Kad je bio u polovici VI. razreda, sin

mu priopći da bi rado promijenio školu. No otac nije imao novca da bi ga poslao na daljnje školovanje. Zaklinjao ga da nastavi školu i obuče redovničko odijelo. Sin je prihvatio, možda kratkovremeno čak i iskreno zaželio biti franjevac. Ispunio je odgovarajuće obrasce molba, uredno potpisao i u novicijatu se vladao tako da su odgojitelji bili uvjereni da ima zvanje i pripustili su ga na zavjetovanje.

Kad je upisao bogoslovni studij, i Antić je, u početku, bio uvjeren da njegov imešnjak fra Ante ima zvanje i da ga je potom izgubio zbog sumnja koje su ga nagrizale i što te sumnje nije nikome otkrivao. Antić je pokušao s njim razgovarati, ali je fra Ante odgodio razgovor za desetak dana i pošao s ostalim studentima na praznike u Živo-gožšće. Odatle je pokušao poručiti ocu u Njemačku da bi došao kako bi s njim mogao riješiti problem izlaska. Kad od oca nije dobio nikakav odgovor, zatražio je da bi s njim telefonom razgovarao s pošte u Igranima. Ferijalni magistar i gvardijan nisu to dozvolili pa je fra Ante napisao pisma stricu i ocu. »Ja sam odlučio svući

habit - ne od obisti ili od dragosti, već od nevolje ljute«, pisao je ocu. *»Ja ljubim tebe oče kao i mater, ali ja ne mogu radi vas na ovaj način sebe žrtvovati.«* Otac mu je stigao u Makarsku, ali se čini da između oca i sina nije bilo razumijevanja. Sin je privremeno pošao u samostan u Omiš dok ne sredi pitanje zavjeta, a Antić, znajući mladića kao ponosna pa čak pomalo i »pravdadžiju«, zauzeo se za izmirenje sina i oca. Zapelo je s izdavanjem svjedodžba o završenom školovanju pa je mladićevo ogorčenje doseglo vrhunac. *»Pišete mi da molim oca.«* Tako je napisao Antiću. Ne poznajete ga još dobro. *»Moliti njega i nekadašnje starješine za svjedodžbu - uzaludan je posao, jer su to ljudi od kamena koji su radi par srebrenika spremni uništiti i ubiti čovjeka materijalno i moralno zato što ne misli kao i oni - što se nije žrtvovao na silu.«* Ogorčeni mladić, kojemu je Antić govorio da se uzda u roditelje i u rođaka franjevca, bio je uvjeren da je njegov beznadni slučaj riješila sama Providnost jer bi uzdajući se u njih, držao je, umro od gladi. No, on je slučajno susreo direktora tvornice za preradu mesa koji ga je i bez školskih svjedodžaba zaposlio kao »privatnog« činovnika. Koliko je mladić pretjerao u svojim mladenačkim predodžbama, a koliko su one zbiljski odraz teških vremena i prilika, teško je u potpunosti odgovoriti, no Antić se i u tim slučajevima pojavljuje kao svijetli lik u kojeg se ne gubi povjerenje i od kojeg se traže molitve i savjeti u uvjerenju da je on imao najbolje povjerenje i od kojeg se traže molitve i savjeti u uvjerenju da je on imao »najbolje - čisto očinske namjere«.

Za klerika fra Ivana magistar i samostanski diskretorij su zaključili da mu ne odgovara redovnički poziv. Na temelju izvještaja i provincijal Grabić je *»stekao uvjerenje, da možda i bez njegove krivnje -on nije za redovnički zajednički život«*, pa je provincijal savjetovao Antiću da *»in spiritu charitatis et prudentiae - fortiter in re suaviter in modo«*, što je držao da je Antiću i svojstveno u čitavom životu, provede odluku. Mladić je

pošavši rodnoj kući zaklinjao Antića da mu zbog ljubavi propetoga Isusa napiše nekoliko riječi, koliko mu savjest dopušta, u prilog da bi on bio ponovno primljen u Provinciju. Je li se Antić mogao oglušiti na takav mladićev zaziv? Činjenica je da je taj isti mladić kasnije pokušao ostvariti zvanje u sarajevskoj nadbiskupiji, a Antić je najvjerojatnije zbog ljubavi propetoga Isusa pristao i na novi pokušaj.

Iz navedenih se primjera vidi s kolikom je obazrivošću Antić nastupao i ondje gdje su ostali bili bešćutniji. S istim je osjećajima savjetovao i provincijalu Provincije sv. Jeronima da svoje bogoslove s kojima nije mogao naći rješenje pozove u Provinciju držeći da je to bezbolnije za dotične nego da ih on otpusti iz klerikata.

Odnos prema bolesnim klericima

Kako je Antić i sam čitav život poboljšavao, posebnu je pažnju poklanjao bolesnim studentima. Pazio je na njihovu prehranu i vodio računa o njihovu duševnom raspoloženju. Dopuštao im slobodu jutarnjeg ustajanja za razliku od zdravih klerika koji su ustajali u 5 sati i slobodu izlaska u šetnju. Poticao je ekonoma da za bolesne pribavi bolju hranu, koja će samostanskom kuharu biti uvijek na dohvat. Nenametljivo je je nastojao od provincijala isposlovati da bolesni klerici pođu prema već ranijoj praksi kod nekih župnika na župe gdje bi imali bolju prehranu. Pa premda su njegova pisma bila uvijek takva da je na kraju provincijalu prepuštao odgovornost, provincijali mu najčešće nisu mogli odbiti molbu, pa ni onda kad su smatrali da nisu dužni na izvanredne troškove.

O bolesnim klericima redovito je u svojim izvještajima provincijalu opisivao i njihovo zdravstveno stanje, a o nekim izvještavao provincijala ponekad i u vrlo kratkom roku. Kada bi njegovi zdravi klerici odlazili iz klerikata, pratio je svojim zanimanjem i pazio da ne izgube duh molitve. No, bolesnim klericima nije nametao molitve, preporučivao im je časoslov, ali je očito u težim

bolestima bolesnik i časoslov zamjenjivao krunicom. Brinuo se za njihove tjelesne potrebe s neobičnom širinom, ne strašeći se odstupiti od formalističkog izvršavanja pravila. Za bolesnog fra Krunu Vukušića tražio je dozvolu da može nositi cipele, što znači da je bio u tima slučajevima manje strog od vrlo širokog provincijala fra Petra Grabića, koji je dozvolu dopustio samo vani kada je kiša ili snijeg, dok su se u kući svi studenti trebali »pomagati« toplijom obucom - terlucima (nazuvcima) ili dvojim čarapama.

Bolest je smatrao pohodnom Gospodnjim i posebnom milošću, pa je koji put čak i molio da Gospodin vodi ponekog njegova klerika putem križa. Dapače čini se da mu je koji put bliže pri duši bila milost tjelesnog umiranja nego milost života. Pa i onda kada je svojoj duhovnoj djeci nalagao da čuvaju zdravlje, da prihvaćaju sve odredbe liječnika i da sačuvaju duhovni mir, on ih je katkada više upozoravao da se ozbiljno pripreme na smrt i ne govoreći o nadi nastavka ovozemaljskog života, tako da e bolesnik mogao pomisliti da mu je zbilja došao kraj.

Vjerojatno zbog slabe prehrane ponekad je u klerikatu bio veći broj bolesnih i sušičavih klerika. Antić je s provincijalovom potporom upućivao u Vrliku kao šumovit kraj i zdrav kraj sa zdravom vodom. No prostor je u župnoj kući bio vrlo ograničen, pa je provincijal fra Petar Grabić pomišljao da bi nedaleko od sinjskog samostana na samostanskom imanju u Čitluku, nedaleko od Sinja, izgradio kuću za bolesnike. No, Antić ga je odvratio od te namjere videći da pomalo

zanimanje i za Vrliku jenjava, a Čitluk je bio u puno nepovoljnijem položaju, jer osim samostanskog posjeda nije imao nikakvih drugih uvjeta, nedostajala mu je šuma, a i voda je bila slabija nego u Vrlici.

Smatrajući bolest pohodnom Kristovim, bilo je logično da je Antić i sam dvorio oboljele klerike. Ponekad je u tom vjerojatno doživio i neugodnosti, no to nije umanjivalo njegovu skrb. Evo kako je ta skrb, kad je smrtno obolio klerik fra Petar Anđelić, vidio u tim trenucima student fra Josip Visković: *»Kroz cijelo vrijeme ove teške fra Petra Anđelića bolesti o. Magister fra Ante Antić požrtvovnošću majke, brigom oca, ustrpljivošću i pregaranjem sveca,«* rekao bi čovjek da je uvijek uza nj da ga tješi, bodri, hrani i, što je upravo nevjerojatno, dnevno toliko puta čisti i rane mu zavija - Ovo može samo da radi svetac i onaj u kojem je Krist sama sebe dao ljudima.« (Arhiv Franjevačkog samostana u Makarskoj, Dnevnik Milovana, 24. listopada 1938.) Nije zbog toga čudno da je kod bolesnih klerika ostao u tako divnoj uspomeni (usp. Arhiv Vicepostulature, *Izvanprocesualna svjedočanstva*, fra Karlo Kosor [c. 9, 32, F 89] i Ljudevit Šonje).

Piše: Matej Kuhar

ODVJETNIK U POTREBAMA ŽIVOTA

Kroz svojih više od trideset godina odgojiteljske službe on se morao uvijek vježbati u pravoj duhovnoj *odvjetničkoj službi*. Kod mladih i među njima, kao i s novim naraštajima, postojale su poteškoće kako izvan samostana tako i u samostanu, i to ne samo među grešnicima nego i među svecima.

Zato se morao o. Ante savršeno izvježbati u odvjetničkoj umjetnosti za pomiritelja među naraštajima, što je neumorno činio i nastavljao sve do kraja magistarske službe, a kad više nije bio odgojitelj, također, morao je neprestano nekoga poučavati, voditi, preporučivati, štititi, čak i uz žrtve posredovati za razne potrebe bližnjima. Iznijet ćemo nekoliko primjera.

Dva mlada svećenika, inače studenti u Zagrebu, poželjeli su poći u Beč da bi bolje naučili njemački, a provincijal je imao svoje brige i poteškoće, sve razložne, uključujući i one ekonomske. Fra Ante je uzeo mlade svećenike pod svoju zaštitu, a sam je našao druge dokaze koji su pobijedili dokaze provincijala. Završavajući svoje zagovaranje, napisao je o. provincijalu ovo: *»Ja ću s pomoću Providnosti, imati otvorene oči i brinut ću se o njima da sve bude u skladu s voljom Božjom kao i s Vašom, a Vi, mnogo-poštovani oče, u svemu i sa zahtjevima redovničkog zvanja.«*

Kad je pak jedna bolesnica sa svojim tumačenjima, kao neurotična osoba, napunila glavu i brige o. provincijala o ponašanju jednoga franjevačkog župnika koji je bio klerik fra Ante, a župnik se nije mogao od bolesne osobe sam obraniti, obratio se osobno svom odvjetniku, o. magistru. O. Ante je odmah pisao ocu provincijalu: *»Kod mene došao poslije vaše vizite župnik N. N. Pričao*

mi je sve ono što se o njemu govori i kakvim se sve klevetama bolesna osoba na njega nabacuje. On hvali vaše ponašanje i priznaje da ste se prema njemu ponijeli kao otac. Tvrdi da ste upoznali osobu, kleveticu, i da ste s njom razgovarali. Kazao mi je čak i ime osobe. Odmah sam mu odgovorio i da je nevin u svemu tome. Poznajem i ja osobu: ona je velika bolesnica, ali je i dobra žena. Rekao sam župniku da ću pisati vašem mp. očinstvu i da ću vas zamoliti da ga opravdate ispred te osobe koja ga je ogovarala i klevetala pred vama, a znam i da Gospodin upravlja sa svim stvarima i uzdajući se da će sve ovo On sam dobro riješiti na duhovnu dobrobit oca župnika.«

U nekom drugom slučaju neki drugi župnik nije mogao u apostolatu ići naprijed, a bijaše sam u velikoj župi. Tek je rat završio, problemi su bili bezbrojni, a osobâ koje su tražile barem jednu riječ utjehe bilo je mnogo. No i druge župe u blizini bile su bez župnika, pa su se ljudi i iz tih župa obraćali k njemu. On je trebao imati barem jednog kapelana, to više što je i prije rata njegova župa bila s kapelanom. U takvoj situaciji preporučljivo bijaše tražiti pomoć od poglavara. No, dobiti kapelana bijaše u poratnim godinama teže negoli jedno brdo premjestiti s jedne strane na drugu.

U takvim svojim mukama taj se župnik ipak obratio najprije fra Anti, koji tada nije imao - uza svu najbolju volju - vremena da ga primi i sasluša. No, nije ni potrebno bilo za dotičnog župnika dolaziti o. Anti, iznositi mu teški slučaj apostolata i tražiti njegov zagovor; posebno, kad se je radilo o duhovnoj skrbi i potrebi mnoštva vjernika koje on sam kao župnik u cijelom kraju i nije mogao

najbolje opsluživati. Fra Ante mu je odmah nadahnuto rekao: »*Idi, brate, idi, ocu provincijalu. Može ti on dati sada jednog kapelana. Završile su škole, mladomisnici nemaju ispita. U ovim nemirnim vremenima neka se mladi svećenici ne boje sučeliti sa životom.*«

Ohrabren, župnik je otišao k provincijalu, kazivao mu je fra Antin recept. Provincijal je na fra Antine razloge ostao bez riječi. Ali kada je saznao da je stvar bila već pripremana od fra Ante, provincijal je odmah dodijelio vrijednog kapelana. Doista, fra Ante je bio uspješan odvjetnik i za pastoralce!

Fra Ante, naime, nije bio »superprovincijal« koji se miješao u tuđe poslove, ali je bio onaj koji je sve ozbiljne situacije uzimao k srcu i surađivao s čitavom dušom da ih riješi. Uostalom, čuo se češće među fratrima u provinciji onaj poznati razgovor: »Kada bi fra Ante molio za neku stvar i pomoć za druge, bilo je najuputnije da mu se odmah udovolji. Naprotiv, trebat će svejedno kasnije udovoljiti mu, jer on neće zaboraviti i prestati moliti sve dok mu ona pomoć (za druge) ne bude omogućena.« Zato je postojala uzrečica, koja je bila na mjestu: »*Podajte mu što prije ono što traži.*« A znalo se je, nikada ništa nije tražio za sebe. Doista, tvrdoglav ili jednostavan.

Zaista, bio je jednostavan kao dijete! Sve dok se stvar pred njim već ne bi riješila, on

ne bi prestajao moliti, prositi i zahtijevati. Trebalo mu je udovoljiti ili učiniti da on najprije sam »zaboravi« stvar koju je tražio, a u tom slučaju ova druga pretpostavka nije postojala. Dakle, trebalo mu je udovoljiti.

Osim toga, dijete traži za sebe, a fra Ante je tražio samo za druge. »*Samo za druge! Za sebe nikada ništa!*« Bijaše to čvrsta uzrečica i pravilo njegova života.

Poznato je da za sva svoja čudesa nikada ni sv. Ante Padovanski nije tražio za sebe ni jednu svijeću pred svojim oltarom.

I. M.J.F.!

29. IV. 1948.

U Gospodinu časna duh. Kćerco!
Isus i Marija neka žive i kraljuju u Vašem srcu!

Hvala Vam na pismu. Primio (sam) obadva u redu. Sve Vam dragi Bog naplatio i uslišao vaše ponizne i vruće molitve, blagoslovio sve Vaše dobre i pobožne želje. Zahvaljujem na pozdravu i molitvama svih Vaših. Izručite svima pozdrave i sv. blagoslove.

Jedna je stvar potreb(n)a: ljubiti dragoga Boga i jedino Njemu služiti, samo za Nj živjeti. Vi ste to odlučili i sve učinili, da i to postignete. Isus je primio Vaše želje, poklone, darove, žrtve i budite zadovoljni, mirni, sretni. To Vam On preko nevrijednoga sluga govori. Zašto ipak Vi (i) dalje osjećate taj strah, to nezadovoljstvo sobom, tu nutarnju borbu i bolno proživljavanje svoje bijede i svoga duh. siromaštva? To je on ostavio u Vama, da se neprestano vježbate u malim krepostima, koje su toliko potrebite za duh. napredak, jedinstvo s dragim Bogom.

AP III/5-28/b-1

Nastavak na str. 10

Fra Ante Antic

Piše: dr. fra Vicko Kapitanović

VIDOVITOST

O Antiću se pričalo da čita duše. Prvi takav nagovještaj susreće se u dnevniku fra Nikole Gabrića 6. prosinca 1932. Nastavlja jući opisati svoj prekinuti razgovor o poslušnosti, koji je vodio s Antićem dva dana ranije, fra Nikola piše: *»Iako mu o tome nijesam nikada govorio, ipak mi je točno iznio sve razloge radi kojih ja ne slušam spremno«, i dodaje: »Mučao sam, ali sam u sebi mislio, da nije potrebno da mu što spominjem, kad on zna sve što se u meni događa, pa što je najčudnije i one stvari o kojima mu ja nisam nikada govorio, i one stvari koje su davno bile i prošle i to bistro, potanko i jasno« (Dnevnik, f. 5v-6r).*

Tu Antićevu vidovitost Nikola opisuje u dnevniku i pod nadnevkom 19. prosinca 1932. kad ga je Antić iznenadio proročkim »upitom i zrenjem«, upitavši ga osjeća li se sjedinjen s Gospodinom. A i sljedeće godine Nikola je imao sličan doživljaj na duhovnom razgovoru.

Jedan drugi takav nagovještaj Antićeve vidovitosti spominje se također još prije II. svjetskog rata u pismu Serafina Raića koji Antiću piše iz Skoplja sjećajući se svojih razgovora s njim na šetnji i u sobi: *»Kad sam ne bih znao što mi je i kad ne bih imao u sebi gotovo nikakva zadovoljstva, Vi ste mi razotkrili unutrašnjost, Vi ste mi povratili zadovoljstvo« (Uredovni spisi Franjevačkog*

bogoslovnog klerikata u Makarskoj, izvan protokola, Serafin Raić Antiću, Skoplje 16. studenog 1938.). Vjerojatno u tom razotkrivanju studenti još nisu mislili na neku posebnu karizmu Antićeve vidovitosti već na njegovo razumijevanje problema. U tom smislu fra Paulin Vuković piše da je jedino Antić pogodio uzrok mnogim njegovim neraspodjenjima. Ali upravo je to pogađanje na Paulina djelovalo da mu se potom otvori.

Nije jednostavno do tančine shvatiti Antićevu »vidovitost« jer je Antić dugogodišnjim duhovnim vodstvom i dopisivanjem do tančine upoznao pojedine duše i njihovu nutrinu, a nedostaju nam sva pisma da bismo ih mogli međusobno usporediti. No ipak ima nekih dojmova da je on prodirao duboko u samu psihu. Sam fra Nikola na Antićevo pismo od 23. ožujka 1942., u kojem mu Antić opisuje njegovo duševno stanje i pogreške, priznaje mu da je dobro zagledao u dušu, ali Antićevoj »vidovitosti« ne pridaje nikakvo čudesno značenje.

S druge strane, kad se dobro promotre Antićeva pisma, odmah se može zapaziti da se njegove opomene ponavljaju, kao što se i ljudske navike ponavljaju, pa bi njegovo viđenje nutrine u mnogim slučajevima moglo biti uopćeno ili samo prodornost iskusnog ispovjednika i duhovnog vođe.

Nastavak sa str. 9

Svaki dan imate prigode vježbati: dublje spoznanje same sebe pak iskrenu poniznost pače i prezir sebe, ustrpljivost samom sobom, pouzdanje u dragoga Boga, predanje u njegovu sv. volju, mir, poslušnost, vjernost u malim ali redovitim i dosadnim, opetovanim, svagdanjim stvarima bilo sobom bilo s drugima.

AP III/5-28/b-2

Nastavak na str. 13

Fra Anto Antić

»Opet ste se rastresli. Dosta ste i govorili što nije trebalo. Bili ste osjetljivi i nemirni« (AP, III/5, 32)	
Neki dan si se odveć i jako naljutio, a nije trebalo. (30/60 str. 102)	... neki dan si se puno naljutio, uznemirio i sebe zaboravio. (30/72 str. 120)
Drugi si put opet previše govorio-dangubio. (30/60 str. 102)	Drugom zgodom puno si govorio... (30/72 str. 120)
Suvišno ste pričali, razgovarali i nadodavali i opet ste htjeli pričati a sve nije na slavu Božju. Bili ste u sebi više puta nervozni i ljutiti i nestrljivi. (AP, III/27, 3)	
Nekako ste svi popustili u žaru žrtve, ljubavi i prema svome Kralju i prema bližnjemu. I među vas se je uvukao svjetski duh egoizma i neka polovičnost... (AP/8, 2).	

Također se mogu zapaziti i uopćene tvrdnje, slične kao jaje jajetu, u duhovnim nagovorima upućenim različitim zajednicama gdje svi članovi zajednice ne bi trebali imati iste vrline i mane.

Ipak se mora priznati da je takav govor zbog nabiranja konkretnih pogrešaka neobičan i u arhivskim dokumentima vrlo rijedak. Sam fra Nikola Gabrić, iako već odavna naviknut na opomene, piše Antiću pred Božić 1942. da mu je bilo teško otvoriti pismo jer je očekivao u njemu ukore kako se i dogodilo: »Vi koji vidite moju nutarnost nijeste mogli vidjeti nego više-manje nedostatke u mojoj duši. Svi su ukori na mjestu, zaslužio sam ih i primio ih srcu« (N. Gabrić Antiću, Sinj, 23. prosinca 1942.). Sljedeće Antićevo pismo osvrće se samo na pogreške na koje je fra Nikola upozorio Antića u gore spomenutom pismu, pa je tako i zaključak o Antićevoj vidovitosti u ovom slušaju nesiguran (usp. Antić Gabriću, 19. siječnja 1943. *Pisma svećeniku* 30/74, 121).

Sam Antić govori o gledanju u duhu: »Kad Vas gledam u duhu gdje u Vama Presveto Trojstvo povećava svoj najveći dar, onda Mu iz svega srca zahvaljujem da Vas je udostojalo pozvati na svoju božansku gozbu« (Antić Č. Čajko, Zagreb 13. rujna 1962., AP II/6, 30). No, riječ duh je pisana malim slovom i ne govori nedvojbeno o svrhunaravnoj

vidovitosti. Ipak je činjenica da je Maricu Baturić opomenuo da mu ne skriva svoje osjećaje, a pismo daje naslutiti da je u te njezine osjećaje zaista ponirao (usp. Antić M. Baturić, Makarska 9. ožujka 1947., AP III/5.), iako se ne može sa sigurnošću utvrditi je li to poniranje zaista bilo svrhunaravno.

Njegovo duhovno vodstvo sestre Čedomile izaziva posebnu pozornost. Već u drugom sačuvanom pismu iz te godine pisao joj je Antić. »S pomoću Božjom sada ću vam reći kakvi ste bili kroz ovo vrijeme«, i potom slijedi dugo nabiranje o stanju njezine duše i njezinim vrlinama i nedostacima (Antić Č. Čajko, 15. kolovoza 1955., AP II/6, 2). Suradnja rađa plodom i dvije godine kasnije Antić joj ponovno »s pomoću Božjom« otkriva do u tančine njezino duševno stanje i duhovnu promjenu »na bolje« (usp. Antić Č. Čajko, 28. kolovoza 1957., AP II/6, 6). Prisjećajući se tih dana, s. Čedomila ističe da je brzo počela zapažati posebni Božji zahvat u svojoj duši i vrhunaravnu, neshvatljivu intuiciju kojom je Antić ponirao u njezinu dušu (usp. Č. Čajko, Moja sjećanja na o. Antića, Stenjevec 1970. Arhiv Vicepostulature, Izvanprocesualna svjedočanstva, 114, 1), a taj osjećaj odaju i njezina pisma. Bila je uvjerena da mu je »sve otkriveno« u njezinoj duši (usp. Arhiv Vicepostulature, Sestra

Čedomila [Čajko], Antiću, Stenjevec, 10. srpnja 1960.). Ta da ga ne vodi Duh Sveti, on joj ne bi mogao tako pisati (usp. Arhiv Vicepostulature, Sestra Čedomila [Čajko] Antiću, Novi Marof, 18. siječnja 1963.: »A za ovo drugo što ste mi po volji Božjoj napisali posebno Vam zahvaljujem. Znam da Vas je Duh sv. vodio, ne biste mi drukčije Vi ono sve napisali.«). Iako joj se činilo da on sve vidi, ipak mu je potanko otkrila svoje duhovno stanje (usp. Arhiv Vicepostulature, Sestra Čedomila [Čajko] Antiću, Novi Marof 6. siječnja 1962.: »Vidim oče da Vam Gospodin ništa ne skriva u mojoj duši, pa mislim da nije potrebno, da Vam više nabrajam moja zapažanja.«). Dapače, usudila se i zapitati, nakon što joj je Antić otkrio »tako divnih stvari« o svojoj duši, kako je on do tog došao (usp. Arhiv Vicepostulature, Sestra Čedomila [Čajko] Antiću, Novi Marof 18. siječnja 1963.). Fra Ante je prešutio to radoznalo pitanje, ali je i njoj postajao jasan odgovor: »A što da reknem o susretima s Ocem? Znam, Oče, da Vam to nije sakriveno, kako se Vaša milost prelijevala na mene« (Arhiv Vicepostulature, Sestra Čedomila [Čajko] Antiću, Stenjevec, 9. srpnja 1964.). Iz Antićevih pisama se također jasno razabiralo kako je on sam bio uvjeren da njegovo znanje potječe od Gospodina (Antić 2. listopada 1964. piše A. Čedomili: »S pomoću

Božjom reći ću Vam kako ste prošli kroz ovo zadnje vrijeme«).

Studenticu ekonomije Nadu zapanjivalo je Antićevo poznavanje njezine duše: »Kad mislim da Vam nešto moram reći, pa sve smišljam kako da Vam kažem, a kad dođem tamo, Vi me upravo to pitate. Ali to nije sve. Kad s vama razgovaram, ne mogu reći da pogađate, nego da čitate ono što osjećam! Kako ste Vi samo mogli znati, što se u meni zbiva? To mi naprosto ne ide u glavu. Bez Boga se to ne može protumačiti« (usp. Pismo bez datuma na kojem je Antić nadodao: »Ovo je najprvo pismo studentice ekonomije Nade ili god. 1960. ili 61.« Drugo pismo je datirano Zg., 24. ožujka 1961. i potpisano Nada Isusova).

Student Nikola, i kad je otišao iz Zagreba na daljnje studije u inozemstvo, želio je da mu Antić i nadalje bude savjetnikom jer je »toliko puta živo osjetio« da je Antiću »dano« prebirati po njegovoj duši »kao što po klaviru svirač prebire tipke« (Arhiv Vicepostulature, N. Roščić Antiću, Rim, 11. studenog 1962.).

Sestra je Martinka čitav svibanj molila Duha Svetoga da Antiću dadne rasvjetljenje za njezinu dušu da je upozna i vodi po volji Božjoj. Kad je 3. lipnja 1963. došla Antiću na razgovor, on je čitao dubine njezine duše,

otkrivao joj »nevjere i pogreške prema Gospodinu«. Pratila je napeto Antićev iskaz i mislila kada je ona to počinila. Otkrivala je da je to zaista bilo tako kao što joj je Antić govorio i to ju je prenerazilo. »*Da sam se sama ispitivala*« - napisat će Antiću tjedan dana poslije njihova susreta - »*ne bih nikada tako točno na sve naišla.*« Po tom je zaključila: »*Sa svime što ste mi rekli. Poštovani, u svemu se potpuno slažem i zahvaljujem Gospodinu, što me je Vama povjerio. Poštovani, Vi ste svetac Božji.*« I sestra Elza je doživjela Antićevo pismo kao da je imao »*otvoren*« čitav njen život (usp. Arhiv Vicepostulature, Elza Antiću, Gorski kotar 21. srpnja 1964.: »*Ono što ste pisali napisano je tako kao da ste imali otvoren moj život i napisali ono što treba*«). Vjerojatno je slično otkriće doživjela i sedamdesetogodišnja Stanka Petković, pa je u pomalo čudnoj molitvi molila sv. Josipa da Antić postane svecem Franjevačkog reda (usp. Arhiv Vicepostulature, S. Petković Antiću, Bakar, 9. listopada. 1964.).

Dominikanac o. Anđelko Huljev pisao je fra Anti da »*sigurno uz rasvijetljenje Duha Svetoga*« zna bolje od njega samoga njegove vrline i mane, no to priznanje ipak izgleda više ljubazni način pisanja nego namjera davanja svjedočanstva, jer je Anđelko u jed-

nom kasnijem pismu, kad mu je Antić opisao prikaz njegova života, zaželio: »*Kamo sreće kad bi to bila prava realnost*« (usp. Arhiv Vicepostulature, A, Huljev, Bol, 29. siječnja 1964. 4, ožujka 1964.). Uvjeren da mu Bog progovara preko Antića i ne shvaćajući odakle mu te spoznaje, Anđelko ga je i upitao: »*Kako Vi to znate?*«, na što mu je Antić, kaže, odgovorio: »*Bog mi je objavio*« (usp. Arhiv Vicepostulature, Izvanprocesualna svjedočanstva, 104). Slična je izjava i sestre Gonzage Šmit: »*[...] kad sam ga koji put pitala: 'Oče, pa kako znate to?', odgovorio mi je: 'Kćerice, to mi dragi Bog daje za tvoje dobro'*« (usp. Arhiv Vicepostulature, Izvan procesualna svjedočanstva, 110).

Tu njegovu vidovitost posvjedočilo je kasnije više svjedoka. Iz Antićeve se korespondencije ipak čini da je on svoje duhovne savjete rijetko zasnivao na temelju dara otkrivanja duša, a u redovitom se duhovnom vodstvu vodio evanđeoskim poukama. U svojim pismima on katkad izražava i želju da bi pisao nekom penitentu o njegovu duhovnom životu, ali da to ne može, pa obećava da će pisati kad Gospodin dade ili dopusti, što se čini da ne treba shvatiti o vremenskom ograničenju, već upravo o Božjem nadahnuću.

Nastavak sa str. 10

Sve te dnevne prigode bilo u Vama bilo u dnevnom međusobnom životu pružaju tolike prilike za vježbanje navedenih kreposti, koje daju duši čvrstoću, jakost, snagu, ozbiljnost i pravu duhovnost. Te sitne kreposti crpe postojanost i životnu borbenost iz svete ljubavi. One opet olakoćuju ljubavi, pomažu, da ona bude sve življa, jača, budnija, nazočna u svakom dijelu. Zato Vas u Gospodinu molim primite sve te duhovne slabosti iz ruke Božje i one nek Vam daju prigodu, da pokažete prema Neb. Zaručniku svu ljubav, svu vjernost, sav posluš i vruću neprestanu želju biti sva po Njegovu Bož. Srcu. Možda rećete: »Kako to, daleko je to od mene, nije za me!« Po sebi to ne možete, ali s pomoću Božjom sve možete. Sv. Pavao kaže: »Sve mogu u Onome koji me jača, a tako i Vi. Vi slušajte i radite, a plod pripustite Gospodinu«.

AP III/5-28/b-3

Nastavak na str. 19

Fra Anto Antić

DUHOVNA SKRB ZA SESTRE POHODA MARIJINA

Donosimo 12. duhovni nagovor koji je Časni sluga Božji održao u samostanu sestara Pohoda Marijina (Mošćenička 3, 10010 Zagreb). Nagovor br. 12 Časni sluga Božji održao je 7. ožujka 1956. Tekst su strojopisno zabilježile same sestre, a za tisak ga je priredio o. vicepostulator dr. fra Josip Šimić.

Drage moje sestre!

Mi se eto sutra nalazimo na polovici sv. Korizmenog vremena. Polovica Korizme je eto već prošla, a ja želim da preostalo vrijeme sv. Korizme upotrijebite, da što bolje steknete onaj pravi duh, koji vam je ostavio vaš dragi Otac i Utemeljitelj sv. Franjo Saleški, i da budete sretne što se nalazite u kući Božjoj, u kući Očevoj, te da dadete Bogu svetaca kakvi su bili vaši sv. Utemeljitelji i druge članice vašeg sv. reda.

Drage moje sestre! Mi se sada nalazimo u Korizmi. A što je zapravo problem Korizme? Problem Korizme je da trpimo s Kristom Gospodinom koji sada trpi. Da s njime sudjelujemo u trpljenju, u njegovim patnjama, i da tako dademo dragom Bogu zadovoljštinu za grijeh. Ali to je upravo ono, na što se naša bunotovna narav buni.

Ne, samo ne trpjeti: Mi ćemo ako ureba i postiti, mi ćemo možda i koje pokorničke vježbe obavljati prema mogućnostima, dijelit ćemo i milostinju, ali samo ne i trpjeti. Eto, to je naša slaba narav, koja se boji trpljenja. Mi bismo htjeli život komotan, lagodan, udoban, ne bismo željeli nikakvu bol, nikakvu patnju, ali - poslije istočnoga grijeha to ne ide, jer on nas je posvema izopačio, i mi u sebi nosimo sve slabosti, u sebi osjećamo stalnu bunu, borbu. Eto, to je buna starog

čovjeka, koji se uvijek i uvijek buni iznova i hoće da dođe na površinu.

Eva, kada je sagriješila u raj u zemaljskom, odmah je osjetila bunu u svom duhu. prije grijeha, bila je posve slobodna, duh se u miru uzdizao k Bogu, ali poslije grijeha, bilo je posve drugačije. I ta žalosna činjenica prešla je na sve njihove potomke. Uzmite kao primjer dvoje djece: recimo Tončeka i Mariju. Majka daje u zdjelicama jelo. Tonček je dobio malo više, i već se Marija buni - zašto i ona ne dobije koliko Tonček. Vidite, već od najranije dječje dobi, tu bunu mi u sebi nosimo. Ili uzmimo u Redu. Jozefa i Eleonora. Časna Majka daje Jozefi malo bolji zalogaj, ili malo bolji komad robe, i Eleonora se već buni: *»Zašto i ja ne dobijem kao i ona? Zar je ona bolja od mene? Ah da, znam ja časna Majka nju više voli nego mene, itd.«* Eto vidite, to je sve posljedica istočnoga grijeha. I ta je buna u nama stalna.

Ili uzmimo još jedan primjer. Zvono zvoni na molitvu. Ti obavljaš upravo neki posao i rado bi ga dovršila. Ali poslušnost zove, valja se odazvati. I već se u tvom duhu diže buna. Ah, to zvono, samo da sad ne zvoni, da bar taj posao sada završim. I u tvojoj se nutрини stvara čitava borba. Ili opet drugi primjer. Započeo je zajednički odmor. Treba poći i izvršiti sv. Pravilo, A sestra *»samostanski filozof«* upravo nešto *»filozofiranja«* i poći na odmor. A u njoj se sve buni. Samo što ne plane. Ah, samo da sad ne moram poći. Kako bi rado taj rad završila. I u njenoj nutрини nastaje borba. Eto, to je sve posljedica istočnoga grijeha, koji je ranio našu dušu, i ostavio u njoj stalnu bunu. I ta je

borba stalna u nama samima. I toj stalnoj borbi u nama samima, mi ne bismo mogli nikada odoliti, da nam se Bog u svom velikom milosrđu nije smilovao i da nije došao Isus. Ali Isus je zato došao na svijet da nam pomogne trpjeti. Došao je da nam pomogne svojom sv. milošću, da nas ohrabri svojim primjerom, da tu borbu u nama svladamo. I zato čim je došao, prvo je uzeo na se tu našu borbu.

Prva nedjelja u Korizmi govori nam kako je njega napasnik kušao u pustinji: *»Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom«*, rekao je napasnik Isusu. A Isus mu spremno odgovara: *»Pisano je, ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božjih.«* No čim je Isus jednu napast svladao, navalio je davao na nj sa drugom. No što je davao više navaljivao, tim je Isus više u svemu gledao volju Božju. I tako ga je konačno svladao. Isus je bdio i zato je znao otkud i s koje strane neprijatelj navaljuje. Molio je i zato ga je pobijedio. Tako moramo raditi i mi. Zato vam velim, sestre drage: bdijte i molite. To je jedino

sredstvo po kome ćete uspješno nadvladati neprijatelja. Bdijte da znate, od kuda i s koje strane navaljuje, a molite da vam Bog udijeli milost, da ga uspješno nadvladate.

Što mu je dalje Isus suprotstavio u ovoj borbi? Suprotstavio je trpljenje! Zavirite samo malo u njegov život! Od jaslaca, pa do križa! Koliko borbe, koliko trpljenja. Čim se rodio, već je morao u štalu. Za njega nije bilo mjesta u gradu. Ali ni u toj štali čak nije ostao u miru. Malo iza rođenja morao je bježati u Egipat. Koliko je tu bilo trpljenja, u tuđoj zemlji, među tuđim narodom, bez igdje išta. Nakon što se iz Egipta povratio, živi u Nazaretu kao teški radnik. Provodio je život jednog siromašnog radnika, oskudan i težak život, a ipak on, on je bio Sin Božji, sam Bog. Bio je poslušan svojoj svetoj Majci i svome sv. Hranitelju. Zašto je to sve htio podnositi? Htio je da nama olakša trpljenje. U samoći je šuteći trpio. Zašto? Svojom samoćom htio je posvetiti našu samoću, svojom svetom šutnjom, htio je posvetiti našu šutnju, svojim sv. trpljenjem posvetiti naše trpljenje i ujedno nam ga olakšati.

Ali Isus se nije samo s tim zadovoljio da posveti, da olakša trpljenje. On je sam na sebe uzeo naše trpljenje. Pogledajmo malo u njegov javni život! Koliko je trpio, koliko se žrtvovao da ljudima pokaže put spasenja. A ono? Koliko mu jada zadadoše!? Farizeji! Vreballi su ga na svakom koraku, hvatali ga za svaku riječ koju je rekao. Kolikom su ga ruglu htjeli uvijek izvrći? Kad je izgonio đavle, govorili su da ih izgoni po Belzebulu. Kad im je govorio o svom Božanskom podrijetlu, govorili su mu da je Samaritanac i da ima đavla. Kad je došao u svoj rodni grad, odveli su ga na vrh brijega da ga strmoglave. Koliko je on tu trpio? A samo zato da nama bude lakše. I zato sada u redu Providnosti trpljenje nije više sramota. Trpljenje je sada zadovoljština kojom se plaća Božjem veličanstvu dug za nanese ne uvrede.

Zato, drage sestre, i mi moramo biti spremni na trpljenje i ne smijemo mrmljati kad nam ga dragi Bog pošalje. Zna te što je rekao Isus: *»Ako su mene progonili i vas će, jer nije sluga veći od gospodara, niti poslanik od onoga koji ga je poslao.«* Zato sve naše trpljenje, patnje, križeve, sve treba gledati očima Božjim. Po strpljivom i predanom primanju križeva mi dajemo dragom Bogu najviše časti i najbolju zadovoljštinu. Time isplaćujemo naše dugove i dugove naše braće. Ako je koja duša počinila u životu ne znam koliko grijeha, pa ako strpljivo i predano trpi što joj Bog pošalje, ona će sve te dugove izbrisati.

Mi moramo, drage moje sestre, unići u problem: *»Bože moj zašto ja trpim? Zašto se toliki križevi svaljuju na moja leđa?«* Svaka pojedina sestra neka se zapita: *»Bože moj, zašto je meni ova sestra tako teška? Zašto je često puta tako teško podnosim?«* Nije, tebi sestro, ova ili ona sestra teška, nego si ti sama sebi teška. Tvoja ćud, tvoja narav, tvoja tvrdoglavost, tvoja svojeglavost ti je teška, a ne ova, ili ona sestra! Zašto se svi ljudi tuže na trpljenje? Zato jer se to protivi njihovoj naravi, koja voli sve tako udobno i lagodno. Ali mi smo u školi Kristovoj, a njezova škola je škola trpljenja, pa zato ova

tužba ne smije nikada prijeći preko naših usana. Prošli smo Novicijatu, i sada smo već zreli za trpljenje, za borbu sa nama samima. Mi moramo u sebi biti svjesni s kime se imamo boriti i koji su naši neprijatelji. Mi u svom tijelu nosimo trostruku požudu: požudu tijela, požudu očiju i oholost života. Zato je vaša najglavnija dužnost kroz cijeli vaš život, a napose u Novicijatu, shvatiti koliko vanjskih, a koliko unutarnjih neprijatelja imate. Vaši nutarnji neprijatelji jesu: požuda tijela, požuda očiju i oholost života, a vaši vanjski neprijatelji: svijet i đavao. I sad koja je vaša dužnost? Vaša je dužnost da se borite, da ih svladavate, koliko se to uz milost Božju može. Drugim riječima: da bdijete i molite. Što biste vi učinile, drage moje sestre, kad bi npr. poslije večernjeg Angelusa došla u samostan jedna gospođa i saopćila časnoj Majci da se čas prije u samostan uvukao lopov i dobro se sakrio. Sigurno je da biste ga išli tražiti, da biste pomno prešle sve kute iz zakutke da ga nađete. A kad ga ne našle, sigurno se ne bi svlačile i pošle na počinak, već da bi budno čekale gdje li će početi sa provalom, pa da ga onda uhvatite i predate miliciji. Eto, vidite drage sestre, to je samo primjer. Ali mi sa sobom nosimo stalno našeg neprijatelja i to je istina. I mi nikad ne znamo gdje će nas on napasti. Zato je potrebno da stalno bdijemo da stalno bdijemo i molimo da nas neprijatelj ne zatekne spavajući na straži. Jer, ne bdijemo li, a on dođe, njegova je pobjeda sigurna.

Zaludu je, drage moje sestre, sve naše govorenje, sve pouke i propovijedi, ako vi ne bdijete i ne molite. jer mi možemo puno i lijepo govoriti o borbi u duhovnom životu, o samozataji, o patnji, o križu, dok je to sve daleko od nas, mislim dok nema napasti, i kad smo u utjehi. Ali kad dođu napasti, to je posve drukčije. Zato vam opet velim: Bdijte i molite. Jer ako mi već u Novicijatu nismo naučili bdjeti i moliti, onda je bolje, da nikada uopće nismo došli u sv. Red, jer mi smo u sv. Redu sa sviju strana obasipani milostima i to po izbor milostima. Mi u njima tako rekuć plivamo kao riba u vodi.

Ali usprkos tim tako brojnim milostima, koje nas opkoljuju sa svih strana, đavao nas ipak ne pušta u miru. Ma nalazili se mi gdje mu drago, vazda je uz nas da nas napastuje. Samo, što je nekada lakše odbiti ga, nekada to ne ide tako lako. Jer npr. nalazimo se na ulici i đavao se približi da nas napastuje: pogledaj tamo onaj izlog, ovdje nešto poslušni, itd. Ako učinimo samo jedan uzdah, sve je već gotovo, đavao odlazi da je išta napravio. Ali mi đavla nosimo u sebi i kojega je mnogo teže savladati, nego onog vanjskog. Npr. kad mi netko nešto rekne, a nije mi baš po volji, odmah reagiram, šaka se odmah stišće, žile nabreknu, i da mogu smrvila bih je. Tu nije dovoljan samo jedan uzdah, pa da se sve smiri. To je požuda, strast koja živi u nama i ta se tako lako ne otprema. Tu treba vremena da se sve to staloži i smiri.

Isto je tako i sa ohološću kad nas napadne. Npr. ti obaviš neki posao, pa ti je dobro uspio i zato si dobila pohvalu. A ti si onda zamišljaš, vidiš sve mi uspijeva, sve mi polazi za rukom, svi me hvale, pa onda ja zbilja nešto vrijedim. I ti uživaš u toj misli, da, upravo se naslađuješ da nešto vrijediš. Ali kad dođe večernji ispit savjesti, kad pretresaš i prekopavaš svoju savjest, onda tek vidiš da to nije ništa drugo nego čista oholost. I onda misli u sebi: *»Bože moj, kako sam još slaba redovnica, kad mi oholost može ovako zaslijepiti.«* Eto vidite, drage sestre, mi nosimo svog neprijatelja uvijek sa sobom. Jer moj najveći neprijatelj je upravo moj »Ja«. Zato vam velim: Bdižite i molite. Bdjenje se sastoji u tome, da se čuvamo prigoda u kojima znamo da bi mogli podleći, a moljenje u tome da ne popustimo i ne padnemo u napast onda kada napast navali,

već da molimo Boga za milost, da nam prosvijetli razum i da spoznamo napast, da nam ojača volju, da se borimo protiv nje i napokon u srcu stalnost da tu borbu slijedimo do kraja, da ostanemo vjerne i stalno na onom putu kojim smo jednom pošli. Jer poslije istočnog grijeha, naša je volja potpuno nestalna. Mijenja se svaki čas. Sad misli ovako, za čas opet ne tako, ovako je.

Npr. dođe netko u samostan. Razgovara sa časnom Majkom i u razgovoru počne jednu sestru hvaliti: kako je sposobna, fina, uljudna, inteligentna, itd. I, moja ti sestra to dočuje, pa jedna pomisli odmah da je to i istina. Ja o sebi nisam nikad tako nešto pomislila, ali vidiš, druge bolje vide od mene. Pa kad oni to vele, onda je sigurno to i istina. Vidite, kolika nestalnost. Čas prije misli da nije nizašto, a sad već misli, Bog zna, kako je sposobna. Ili recimo, kad nemamo nikakvih poteškoća, sve je dobro, imamo čvrstu volju napredovati na putu kreposti. Ne bojimo se poteškoća. Lako prihvaćamo i najteže žrtve dok su daleko od nas. Ali čim dođu neprilike, onda je posve drugačije. Volja se posve promijeni, a od one stalnosti nema ni traga. Eto, vidite, kako se naša volja mijenja. Zato je potrebno da molimo Boga da nam u pamet dade svjetlo da znamo što nam je činiti, voljom da to slijedimo, a u srcu stalnost da izdržimo.

Dakle trpljenje ima u prvom redu tu zadaću da nas zadrži budne na straži duhovnog života, drugim riječima da bdijemo i molimo. Ali trpljenje ima još jednu zadaću. Naime tu, da našu jednu ranjenu i oslabljenu narav ojača. Mi smo naime ljudi tako jadni, da ne vjerujemo drugome kad nam nešto govori, dok to sami ne iskusimo.

Časna Majka mi govori o točnosti: kako je lijepo, kad je sve u redu, naprotiv koliko loših posljedica može proizići iz toga, ako nije sve u redu. Dobro, časna Majka govori, to je sve lijepo i dobro, samo, moja ti sestra ipak ne vjeruje. Teško je njezinu tvrdu pamet okrenuti, i o nečem drugom uvjeriti. Ali, kad dođu te posljedice, i ona ih sama na vlastitoj koži iskusi, onda je sve to drugačije. To

trpljenje posve promijeni njezinu pamet, koju inače ništa drugo ne bi promijenilo, nikakvo razlaganje ili uvjeravanje. Zato na zemlji nema čovjeka koji ne bi trpio. Sveci su također trpjeli. Kad ne bi ništa trpio, čovjek bi brzo zaboravio na Boga. Ali ga upravo trpljenje sili da misli na Boga. Pogledajte npr. rasipnog sina! Kad je imao novca i živio u izobilju, kako su njegove misli bile daleko od Boga. Ali kao je spiskao svoje imanje, i kad ga je Bog lupio, onda je počeo misliti na Boga. Kad je čuvao svinje i gladan gledao kako se svinje hrane žirom, a njemu nitko nije ni žir davao da jede, stao je razmišljati: koliko kruha ima u oca moga, a ja ovdje gladujem. Ustat ću i poći ću k ocu svojem. Kako li je bio ponosan, kad mu je otac dao imovinu s kojom je pošao u svijet i kako je brzo zaboravio na oca! A sada? Kako se skrušen vraća! Tako smo isto i mi svi. Kad nam sve polazi za rukom, kako lako zaboravljamo na dragoga Boga? Ali kada nas dragi Bog lupi po glavi, onda se naše misli opet vraćaju k dragom Bogom. Zato, kad god smo poniženi, kad nas snađe nekakva kušnja, kad nas pohodi kakav križ, zahvalimo dragom Bogu na toj milosti. Jer upravo trpljenje nas čini sličnima Isusu. Trpljenje ima također i tu zadaću da naše srce odcijepi od stvorova. Naše je srce tako bijedno, da se sasvim lako naveže na neku osobu. I onda, posve je naravno, da joj poklonimo više ili manje osjećaje svoga srca, a to dakako na štetu ljubavi Božje u nama. Ako joj štogod ustreba, spremno joj pomažemo i za nju bi sve učinili. A onda, kada nam ustreba pomoć, posve sigurno računamo na tu dragu osobu. Ali kako često i skoro uvijek dolazi do razočaranja, ako »draga« osoba otkáže svoju pomoć. Tu je odmah gubitak simpatije i onda mislimo gorko razočarani: »Vidiš, za nju bih sve učinila, dala sve, a sada kad meni treba pomoć, ona se povlači.« Tu odmah vidimo, kako je nestalna ljudska ljubav, kako ljudi brzo zaboravljaju.

Isus je htio sa trpljenjem da nas toga svega oslobodi. Da svoje srce odcijepimo od stvorova i da ga dademo njemu. Zato, drage

sestre, pitajmo se svaki dan: da li nam je srce slobodno od svega? Razmatrajmo Muku Isusovu i ispitujmo se, da li nam srce još uvijek prijanja uz stvorove. Ako se tužimo na trpljenje, u njegovoj Muci naći ćemo odgovor na sve što nam valja činiti.

Ujutro kod razmatranja pogledajmo dobro u našu nutrinu, pa kada vidite kakve ste, stvorite odluke za dan, ali ih se onda tijekom dana čvrsto držite. U samostanu ne smije biti politike. Ujutro ću stvoriti odluke, onda ako mi budu odgovarale držat ću ih, izvršavat ću ih, inače ne. Ne, nego, ujutro treba odlučiti, tijekom dana izvršiti. I nikad ne smijete gubiti ljubav Božju i mir srca. Ako vam npr. časna Majka dade u isto vrijeme dvije naredbe, ne smijete gubiti mir zbog toga. Pođite djetinjom jednostavnošću da nje pa je upitajte što ćete prije raditi. Sestre, bdijte i molite. Ako vas đavao nađe u takvom stanju, ne može vam ništa. Kada đavao na vas navali, pustite ga neka prođe, nemojte se s njime u prepirku upuštati. Treba čuvati ljubav Božju i mir srca.

Nemojte, sestre, biti svaka mali svijet za sebe, nego čuvajte jedinstvo s Isusom. A to ćete najbolje uspjeti i dokazati sa trpljenjem. Oh, kako mi je ova sestra teška, kako teško podnosim njezinu blizinu. Kado osjetimo tu borbu u sebi recimo: »*Gospodine, kako Ti hoćeš!*« Ono što ste donijele iz svijeta odbacite, a svoje srce čuvajte čisto za Isusa. Oznaka vašeg reda je: poniznost i ljubav. Mi se svi moramo naći u Isusu Tamo se mora izgubiti svaka pojedina osoba. A onda sve trpljenje treba podnijeti iz ljubavi k dragom Bogu. Treba reći sa sv. Augustinom: »*Ovdje, Gospodine reži, pali sijeci, kidaj, samo me poštedi u vječnosti.*« Dakle, kad radimo,

neka bude sve iz ljubavi k dragom Bogu. Obdržavajte strogo svetu šutnju. Za vrijeme dnevne šutnje, budite tihe, a kad nastane stroga šutnja, neka se ne čuje ni jedan udarac. Potpuna tišina mora vladati.

Kada vas časna Majka kori, budite joj zahvalne. Časna Majka me kori, znači to mi još manjka i nastojat ću da se u toj točki popravim. A onda, sestre drage, cijenite patnje. Jer, kad mi dragi Bog šalje trpljenje, znači da on ima sa mnom nekakve nakane. Hoće da iz mene učini nešto lijepo. Klesar, kad izabere komad kamena koji mu se učini podesan za svrhu, on lupa po njemu, kleše ge i kreše sa svih strana, dokle ne dobije onaj lik i oblik koji je klesar zamislio.

Tako je dragi Bog i nas izabrao, da po nama kleše i kreše, pa da iz nas učini nešto lijepo. A to je upravo trpljenje, pomoću kojega nas on preoblikuje. Dakle, drage moje sestre, ako vam dragi Bog pošalje križeve i trpljenje, nemojte nikada mrmljati, nego trpite veselo i odano u zajednici sa Isusom koji trpi. Trpljenje vam daje snagu da vi zamrzite na ovaj svijet. A kad vi jednom izgubite apetit za ovaj svijet, tada dolazi Bog i ispunja vašu dušu. Želim, drage moje sestre, da ovo što sam vam preporučio i u pouci iznio, primite k srcu, to vršite i tako se pripremite za Uskrs. Da se duhom posve obnovite i da svojim vladanjem dokažete, da je ova kuća sveta i da su sve redovnice koje u njoj stanuju svete. Da tu vlada duh vaših dragih svetih Utemeljitelja, da ovdje sve osobe iščezavaju, a vlada samo Isus. Tu milost neka vam udijeli Božanski Spasitelj, njegova žalosna Majka Marija i vaši dragi sveti Utemeljitelji, sv. otac Franjo i sv. Majka Ivana Franciska. Amen.

Nastavak sa str. 13

S pomoću Božjom Vi ćete po svojoj **odluci, volji, nakani, nastojanju, sv. molitvi, vršenju svojih sv. zavjeta, duh pravila, uputa i savjeta** truditi se i nastojati biti uvijek sjedinjena s Propetom Ljubavlju. Sve ćete raditi kako bi Propeta Ljubav na Vašem mjestu radila.

AP III/28/b-4

Nastavak na str. 24

Fra Anto Antić

KNJIGE O FRANJEVAŠTVU U OSOBNOJ BIBLIOTECI OCA ANTIĆA

Nakon Popisa knjiga asketske i mističke tematike iz osobne biblioteke o. fra Ante Antića, koje smo objavili u broju 3-4 (179-180) [God. L. (2020.)], u ovom broju donosimo popis knjiga koje govore o franjevaštvu. Razlog zbog kojeg to činimo isti je kao i u objavljivanju knjiga asketske i mističke tematike, a to je da mnogi žele raditi maturalne, godišnje, magistarske, a jedan

subrat radi doktorat o temi Antićeve duhovnosti.

Napominjemo da je o knjigama iz osobne biblioteke oca Antića 1999. u listu Dobri otac Antić pisao dr. fra Domagoj Runje u članku nasovljenom: »Čitajmo s dobrim ocem Antićem« [br. 1(109) god. 1999., 18-20; br. 2(110) god. 1999., 14-15 i br. 3(111) god. 1999., 18-20]

FRANJEVAŠTVO

AB AUGUSTA David, *Exterioris et interioris hominis compositione*, Secundum triolicem statum: Incipientium, proficientium et perfectorum, Libri tres, Collegii S. Bonaventurae, Quaracchi 1899.

A BIENO Dominico, *Florilegio spirituale Francescano*, Quaracchi 1897. [od 113 str.].

BALIĆ Carolus, *De Ordine minorum tamquam duce pii fidelium sensus in questione de Immaculata conceptione B. V. Mariae*, [Sermo academicus occasione solemnisi inaugurationis novi Athenaei Antoniani de Urbe die 14 decembris 1933, habitus] Typ. Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas, 1934.

BATAGLIA Eliseo, *Amor che spira* [San Francesco d'Assisi], Firenze 1907.

BERTINATO Petrus Damianus M., *De religiosa iuventutis institutione in Ordine Fratrum minorum* [Studium historicum-iuridicum], Studi e testi Francescani, nr. 7, Romae 1954.

BERTINATO Pierdamiano, *Il concetto di »lavoro« nella Regola francescana*, Ed. Vita Minorum, Venezia 1964.

BIANCHINI Ermengildo, *La Regola dei Frati minori* [Esposta con brevità secondo il Codice di diritto canonico e le Nuove Costituzione generali], 6. Izd., Curia provinciale, Milano 1956.

BONAVENTURA San., *I sette doni dello Spirito Santo*, Ed. Vita Minorum, Venezia 1960.

BRACALONI Leoneà, *Spiritualità francescana in conformità di Cristo via, verita e vita*, 2. Izd. I.T.E., Venezia 1949.

BRETON Valentin M., *Le Christ de l'ame Franciscaine*, Librairie Bloud & Gay, Paris 1931.

BRETON Valention M., *L'imitazione di Cristo alla scuola di S. Francesco*, Vita e pensiero, Milano 1939.

Breve esposizione della Regola Franciscana [Secondo la lettera e secondo lo Spirito], Chiavari 1928.

BRLEK Michele, *Lo studio scientifico coefficiente dell'apostolato francescano* [Estratto da *Vita Minorum* 30(1959) 100-126], Ed. Vita Minorum, Venezia 1959.

BUSSUM Vitus, O.F.M Cap., *De spiritualitate Franciscana* [Aliqua capita fundamentalia], Apud Administrationem analectorum Ordinis, Romae 1949.

CELANO THOMAS, Ofm, *Vita secunda s. Francisci Assisiensis*, Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas 1927.

CÉSAIRE DE TOURS P., *La perfection séraphique d'après saint François*, Libraire Saint François, Paris 1922.

DA CELANO Tommaso, *Le due legende di San Francesco d'Assisi*, Collegio S. Bonaventura, Quaracchi 1923.

DA CLARI P. Leone – GUZZO P. Gian-Crisostomo, *Aureola serafica*, [Vite dei santi e beati dei tre ordini di San Francesco], Vol. III.: Maggio e Giugno.

DA PORRETTA Felice, *Vita di S. Corrado da Parzham* [laico Cappuccino], Edizione rifatta per la canonizzazione, T. Poliglotta Vaticana, Vaticano 1934.

DA PORTOGRUARO Bernardino, *Consigli di vita spirituale*, Edizioni francescane, Roma 1961.

- Das Ordensbuch für die Terziaren des heiligen Franziskus*, II. Teil, *Gebete*, 4. Izd. Werl/Westf. 1961.
- DA SEZZE Carlo, beato, *Scintille serafiche*, [Florilegio di massime e pensieri], Raccolto e annotato da P. Severino Gori, Ed. Fiana Nova, Roma 1957.
- DA SIENA S. Bernardino, *Trattato delle ispirazioni*, [a cura di Pacetti Dionisio con l'introduzione di M. Iani Gaudenzio], Vita e pensiero, Milano 1962.
- DE CELANO THOMAS, *Vita prima S. Franciscii Assisiensis et eiusdem legenda ad usum chori*, Ty. Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas 1926.
- DEL FANTE Alberto, *Per la storia*, [*Padre Pio di Pietralcina il primo sacerdote stigmatizzato*], Tip. Anonima arti grafice, Bologna 1950.
- Dicta Beati Aegidii Assisiensis*, 2. izd., Typ. Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas 1939.
- DRAGONI Ladislao, *Ascetica Sanfrancescana*, Società San Paolo, Roma 1927.
- Enchiridion vitae Franciscanae*, [ur. Ghinato Albertus], Vol. I [Doc. I-XLI, nn 1-736] – Voll. II. [Doc XLII-LXXXVIII, nn. 764-1650], T. Collegii S. Bonaventurae, Quaracchi 1957.
- ENGEMANN Antonellus, *Das Neue Lied* [Glaube, Hoffnung und Liebe aus Franziskanischer Geistigkeit], D. Coelde V., Wer/W. 1959.
- ESSER Kajetan, *Das Testament des Heiligen Franziskus von Assisi* [Eine Untersuchung über seine Echtheit und seine Bedeutung], Aschendorffsche V., Münster 1949.
- EUDES Jean., *Méditations*, [nepotpuno].
- EXUPÈRE P., *L'esprit de sainte Claire*, E Casterman, Ed. Pont., Paris-Tournai 1912.
- Fiore del chiostro, Vita edificante di suor Maria Celina della Presentazione* [clarissa], Marietti, Torino-Roma 1924.
- Fioretti di S. Francesco d'Assisi*, [a cura di P. Francesco Sarri], Vallecchi ed., Firenze 1926.
- F.M.M., Il sentiero d'Assunta* [La beata Maria assunta, francescana missionaria di Maria], Francescane misionarie di Maria, Roma 1954.
- FOSCO Achile, *La Basilica di S. Francesco, Guida illustrata*, Assisi 1923.
- Franziskanische Studien* [Vierteljahr Schrift, 42-43(1960.)], D. Coelde V., Werl[Westfalen].
- FRATE LEONE, *Lo specchio di perfezione*, [Volgarizzato da Pennacchi Francesco, illustrato da Razzolini Attilio], Sancesciano Val di Pesa, Firenze 1925.
- GAUDENTIO Fr., *Introductio ad vitam seraphicam* [pro iuventute, clericis et junioribus fratribus Ordinis fratrum minorum S. P. Francisci], 2. Izd., Vol. I., Tip. Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas 1899.
- GEMELLI Agostino, *Il francescanesimo*, 6. ed., Vita e pensiero, Milano 1947.
- GIOVANNI XXIII., *Plaude turba paupercola*, Homiliae, Allocutiones et alia, [a cura di A. Sépinski, min. gen.] Curia generale Ofm, Romae 1959.
- GUASTI Cesare, *Vita di S. Leonardo da Porto Maurizio*, Vita e pensiero, Milano 1951.
- GUERINI Rocco, *Fra Diego Oddi*, T. Porziuncula – S. M. degli Angeli, Assisi 1950.

- HASENÖHRL Pirmin, *Betrachtungen über Regel und das Leben der Minderbrüder* [anschließend an das Katholische Kirchenjahr], 3. Izd., Vol. I-II., V. von General-Kommisariat vom Heligen Land, Wien 1949.
- HASENÖHRL Pirmin, *Razmatranja o pravilu i životu Manje braće*, 3. dio, Druga knjiga, Zagreb 1966.
- HASENÖHRL Pirmin, *Razmatranja o pravilu i životu Manje braće*, 3. dio, Treća knjiga, Zagreb 1966.
- Il divieto minoritico del denaro*, Tip. La Serafica, Vicenza 1949.
- KAZENBERGER Kiliano, *Liber vitae seu Regulae S. Francisci expositio*, Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas 1926.
- KLUG Ignacije – ANDRAŠEC Dionizije, *Tri zvijezde vječnosti* [sv. Franjo Asiški, sv. Antun Padovanski i sv. Elizabeta Tirinska], franjevački samostan, Subotica 1963.
- KLUMPER Bernardin, *Opće ustanove reda Male braće*, Rim, 1921., [strojopisano].
Konstitucije Milosrdnih sestara sv. Križa u Ingenbohlu [Trećeg reda sv. Franje Asiškoga], Đakovo 1925.
- Lebensweg der Brüder und Schwestern im Franziskanischen Weltorden*, D. Coelde V., Werl[Westfalen] 1957.
- Lectiones pro omnibus festis III classis... iuxta Calendarium Romano-Seraphicum*, Typ. Portiunculae, Assisii 1961.
- LEMMENS Leonardus, Ofm. [ur], *Documenta antiqua Franciscana*, Pars II.: *Speculum Perfectionis*, Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas, 1901.
- LEMMENS Leonardo, *S. Bonaventura cardinale e dottore della Chiesa*, Vita e Pensiero, Milano 1921.
- LUNARDI Antonio M., *Il Padre Guardiano*, [Estratto da *Vita Minorum*, 1952-1953-1954], Roma ...
- MAJSTOROVIĆ Srećko, Ofm, *Život i rad o. Vendelina Vošnjaka*, Zagreb 1952.
- MARANA Gabrielangelo, *Elementi di ascetica* [Breve manuale per i fratelli laici francescani...], Commisariato provinciale per il Terz'ordine, Venezia 1943.
- Naše obće redovničke ustanove. Uredbe i Običajnik Male braće Redodržave Presvetog Otkupitelja u Dalmaciji*, Provincijalat, Split 1942. [strojopisno].
- NOLA Karlo, Šestokrilni serafin, dužnosti i kreposti poglavara, Makarska 1960.
- Normae de Serafica iuventute* [religiose educanda et efformanda in Ordine fratrum minorum], Curia Generalis O.F.M., Romae 1951.
- Opuscula sancti Patris Francisci*, 3. izd., Typ. Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas 1949.
- Ordinacije Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda*, Zagreb 1962. [ciklostil].
- Ordo divini officii recitandi...1965*, [ad usum fratrum Ordinis minorum], Typ. Portiunculae, Assisii 1964
- PAIOTTI Alfonso M., *S. Teoofilo da Corte* [La vita], Postilszione generale O.F.M., Roma 1930.
- PAOLI Pellegrino, *I beati Emmanuele Ruiz e i suoi sette compagni martiri a Damasco* [Dell'Ordine dei Frati minori] 10 luglio 1860., Collegio S. Antonio, Roma 1926.

- PAULESER Saturnin, *Der Dritte Orden ein Seelsorgehelfer unserer Zeit*, 2. Izd., Christkönigsbund, Miltenberg/Main 1961.
- Regula et Constitutiones generales Ordinis fratrum minorum*, Curia generalis ordinis, Romae 1953.
- Regula et vita minorum fratrum* [ossia La Regola Franciscana illustrata a esempi disposti per tutti i giorni dell'anno], Pia opera Fratini di S. Antonio - - Lonigo, Verona 1938
- QUAGLIA Armando, *L'originalita della Regola franciscana*, Ed. "La pace", Sassoferrato [Ancona] 1959.
- ROMAGNONI Roberto, *San Francesco d'Assisi*, Ed. Perinetti-Casoni, Milano 1945.
- SCHAF Valentin, De S. Antonio Patavino Ecclesiae doctore, Litt. enc., 15. Februarii 1946., Apud Collgium S. Antonii, Romae 1946.
- Schematismus F. M. Capucinorum Provinciae Illyricae* [ineunte anno 1958 dispositus], Zagreb 1958. [ciklostilsko izd.].
- SALES Lorenzo, *Jesus spricht zur Welt*, 6. izd. Kanisius V., Freiburg[S]-Konstanz-München 1956.
- Selecta scripta S. Bonaventurae* [una cum libello Speculum disciplinae], Typ. Collegi S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas 1998.
- SÉPINSKI Agostino, Min. Gen. OFM, *Litt. enc. DCCL Annos a Seraphico ordine condito recolentes* [et canonizationem B. Caroli a Setia celebrantes] 12-16 aprilis 1959., Curia Generalis, Romae 1959.
- SÉPINSKI Agostino, Min. Gen. OFM, *Crisi delle Vocazioni e rimedi*, Lett. Enc., Convento S. Caterina, Betlemme 1964.
- SLEUTJES Michaëlis, *Commentarius in Constitutiones Generales Fratrum Minorum*, Typ. Collegii S. Bonaventurae, Ad Claras Aquas 1915.
- Studi Francescani*, anno 57, Luglio-Dicembre 1960, Nr. 3-4, Covento S. Francesco, Firenze.
- TRIENKENES Isidori, *Reguale Fratrum minorum* [seu eiusdem vota et praecepta], ed. 4., Typ. S Fancisci, Mechliniae 1948.

Nastavak sa str. 19

U svim vašim duh. stanjima, raspoloženjima postavite sebi i gledajte svoju Propetu Ljubav kako se Ona vlada, snalazi u odgovarajućoj okolnosti, prilici i Vi ćete Je nasljedovati. Nećete se nikada - opet ponavljam - Vašom nakanom, voljom zaustavljati, počivati u sebi, već sva ćete biti okrenuta Propetoj Ljubavi. Molit ćete, željet ćete, trudit ćete se, da i Vi gorite onom ljubavlju, koju gledate u Propetoj Ljubavi prema Ocu, prema sv. Crkvi i dušama, prema križu i patnjama, prema siromaštvu i poniženju, da budete dostojni potpunog sjedinjenja s Propetom Ljubavlju. Koliko ćete ovo provesti i životno, to ostavite dragom Bogu i Njegovoj milosti. Vi se trudite, da ovaj život provodate i da ovakvi budete.

AP III/28-b/-5

Nastavak na str. 32

Fr. Anto Antić

BOGOSLOVI RIJEČKE NADBISKUPIJE HODOČASTILI O. ANTIĆU

Trojica bogoslova Riječke nadbiskupije, prve godine studija, pohodila su 2. srpnja grob i sobu časnoga sluge Božjega oca Antića: Mario Đurić (rodом iz Zagreba), Matija Luketić (rodом iz Ogulina) i Andrija Petrović (rodом iz Ljubuškog). Evo što su zapisali u Spomen-knjizi:

Mario Đurić:

»Dobri Oče Ante Antiću, prati me i dalje svojim zagovorom. Molim te za milost strpljivosti da radosno podnosim sve što od mene Otac Nebeski traži. Pomozi mi da vršim Volju Božju i postanem svet svećenik.«

Matija Luketić:

»Hvala ti, Oče Antiću, (...) što sam dobio priliku danas biti kod tebe i moliti se za tvoj zagovor kod Gospodina i Majke Marije (V.B.I.M.J.T.M.).«

Andrija Petrović:

»Sveti i ponizni slugo Božji oče Antiću, zagovaraj me kod Gospodina za potpuno i savršeno ispunjenje volje Božje u svom životu kako bih svima bio, kada ih susret-nem, znak Božje ljubavi i milosrđa.«

Piše: s. Marija Asumpta Strukar

ANTIĆEVA PISMA REDOVNICAMA (2)

Duhovni lik fra Ante Antića u njegovim pismima

U svemu dosada iznesenom, što se uglavnom odnosilo na karakteristiku Antićevih pisama, dotakla sam samo djelomično i značajke njegove osobnosti. Za sve one koji nisu poznavali oca Antića držim potrebnim zadržati se na njegovu duhovnom liku odraženom u pismima, promatrajući ga s različitih stajališta.

Moćan nemoćnik

Iz svih pisama, posebno iz pisama redovnicama, izranja fra Ante kao čovjek svjestan svoje ljudske nemoći a isto tako »moćan u Onome koji mu daje snagu« (Fil 4, 13). Iskren, uvijek pun zahvalnosti, sretan, divi se Božjoj dobroti, koja njega, »nevrijednog slugu« kako najčešće sebe naziva, obasiplje tolikim dobročinstvima i milostima. Fra Ante svjesno živi darove Božje: od darovanosti života, imena, zdravlja i bolesti, poziva u Franjevački red i svećeništva, pa sve do milosnih i mističnih darova, koje Duh Sveti tako obilno izli na njega, »da može pomoći onima koji stoje u kušnji« (Heb 2, 18).

U trajnoj prisutnosti Božjoj raste fra Ante Antić u krepostima. Poniznost mu je voditeljica u svim djelima njegovim, jer želi nasljedovati Krista koji »ponizi sam sebe postavši poslušan« (Fil 2, 8), te znajući dobro da Bog »poniznima daje milost« (1Pt 5,5). Ta poniznost ne čini oca Antića popustljivim, nego mu pomaže da vjerno kroči putem istine, pravde i ljubavi.

On je zanesen Božjom ljubavlju pa i ne može drugo nego beskrajno ljubiti Boga. To izražava u mnogim svojim pismima:

»Najviše bih htio ljubiti Gospodina i po njegovoj zapovijedi bližnjega. Oh, kako bih želio, htio, čeznuo ovu prvu zapovijed našega Oca potpuno, potpuno ispuniti. Htio bih da se u moje nedostojno srce slije sva ljubav i neba i zemlje i čistilišta i da uvijek tako ljubim dobroga, milosrdnog, velikoga, svetoga, najvećega dragog Boga« (AP II/6, 33).

Uronjen u duboku tajnu Božje ljubavi, on crpi snagu za život svetosti. Sav predan u volju Božju, ponizno vrši svoje poslanje.

Iz najvećeg dijela pisama očituje se kao:

- svećenik i redovnik,
- odgojitelj,
- duhovni otac,
- karizmatički ispovjednik,
- prorok,
- vjerni sin Najvjernije Majke Marije.

Svećenik i redovnik

Po božanskoj ljubavi fra Ante do kraja spoznaje svoj uzvišeni svećenički poziv te nasljedujući Krista - Velikoga Svećenika - dopušta da se od njega *sagradi duhovna kuća, sveto svećeništvo, da prinosi duhovne i Bogu ugodne žrtve po Isusu Kristu* (usp. 1Pt 2, 5). Ta »duhovna kuća« bijaše sigurno sklonište za mnoge, »da nikome ne klone srce« (1Sam 17, 32), »da nitko ne sustane i ne klone duhom« (Heb 12, 3).

On je svećenik i redovnik koji žeda za Bogom, koji poput Isusa želi *položiti život svoj za prijatelje, jer od te ljubavi nema veće* (usp. Iv 15, 13). Kao čovjek, svećenik i redovnik sve čini da duše oduševi i povede putem svetosti. Herojski je neumoran kad se radi o čovjeku - duši koju treba dovesti k

Bogu, povesti putem savršenosti. Svjestan svoje nemoći, sav se oslanja na Boga. Uronjen u tajnu Božjega života, potpuno sjedinjen s Euharistijskim Isusom moli svjetlo za svoje svećeničko poslanje, a one koji su mu povjereni i sebe neprestano stavlja pred lice Presvetoga Trojstva. U toj tajni i na tisuće načina očitovanoj dubokoj ljubavi prema trima božanskim osobama, fra Ante crpi najveću snagu, ljubav i svjetlo. Zato on ne posustaje nikada. Pa i onda, kad mu tijelo klone, kad mu zemaljski korak postaje tiši i sporiji, njegova pisma odišu najjačim zamahom duha u trajnom usponu na vrhunce svetosti kojima neumorno hrli i druge sa sobom nosi.

Od Božje riječi i sigurnoga nauka Crkve nikad ne odstupa. Iz tih najčistijih izvora fra Ante Antić crpi potrebnu snagu za sjedinjavanje božanskoga i ljudskog, duboko svjestan: *»Ako bi tko od sinova ljudskih bio i savršen, ali bez mudrosti koja od tebe dolazi, opet ne bi ničemu vrijedio«* (Mudr 9, 6). *Ta božanska mudrost razborito ga je vodila u pothvatima njegovim i po njoj je sasvim jasno spoznao što je Bogu milo* (usp. Mudr 9, 10-11).

Odgojitelj

Lik fra Antine beskrajne dobrote snažno izranja iz svih njegovih pisama, ali one konkretne u založenosti za cijeloga čovjeka. U tom smislu on je najčešće »sluga«. On je velik radnik na njivi Božjoj koji sebe ne štedi i ulaže sve da stekne blago za sebe i druge. Obdaren mnogostrukim darovima Duha Svetoga kristalno je jasan i siguran. Ta sigurnost čudesno se pokazuje u mnoštvu situacija a izrasta iz oslonjenosti na Kristovu riječ: *»Tražite najprije kraljevstvo Božje i sve će vam se ostalo dodati«* (Mt 6, 33).

Kao odgojitelj - magistar klerika - u tom traženju nikad ne posustaje. Njih smatra uzdanicom, nadom, najvećim i najdragocjenijim dobrom svoje Majke Provincije i Svete Crkve. Za njih se zalaže ljubavlju i oca i majke i brata i prijatelja. Da ih odgoji za najvjerniju djecu svete Crkve, ne štedi sebe ni u jednom trenutku. Pun poštovanja prema

svakoj osobi, stotine mladih bića, vezanih za isto toliko vlastitih putova i nejasnih ciljeva, njihov Magistar dubokom vjerom, herojskom razboritošću, pronicavošću duha, mudrošću Božjom i nadasve ljubavlju vodi samo jednim Putem, samo jednom Istinom u samo jedan Život - koji je Krist.

U tako uzvišenom zadatku odgojitelja budućih svećenika on je čovjek blizine. Prisutan uz bolesno tijelo ili nesiguran korak duha, on uvijek zna što treba činiti. Nisu mu strane ni najobičnije potrebe mladog bića. Pun je razumijevanja, opraštanja i očinske skrbi, a sve želeći da od njih učini zrele i duhovne ljude, da ih oduševi za uzvišeni nauk i svećenički poziv, da postanu zauzeti duhovni pastiri u krilu svete Majke Crkve. U tom smislu on ih oduševljava, upućuje, potiče, zajedno s njima i za njih moli, pun pouzdanja u Božju pomoć, uvijek svjestan Isusovih riječi: *»Bez mene ne možete ništa učiniti«* (Iv 15, 5).

Duhovni otac

Kao što Abraham svojom vjerom postade *»ocem mnogim narodima«* (Post 17, 4), tako

i otac Antić, silno želeći oblikovati Isusa Krista u dušama, vodeći ih k svetosti po vjeri, ufanju i ljubavi postaje duhovni otac mnogima.

Duboko svjestan toga duhovnog očinstva, poput sv. Ivana Evanđelista koji prve kršćane naziva nježnim imenom »dječice moja« (1 Iv 2, 1), i fra Ante ne skrivajući svoju ulogu duhovnog oca, mnoga svoja pisma počinje: »Kćerice moja... Sinko moj... Drago duhovno dijete.« Svojim pismima svetačkom ustrpljivošću uvijek nalazi vremena da umiri skrupuloznu dušu, da podupre svećenika u njegovu apostolskom nastojanju, da savjetuje redovnicu, ohrabri djevojku ili studenta klonula i opterećena ispitima, da učvrsti ljubav supružnika, te okrijepi bolesna i siromašna. U svemu tome nikad ne gubi iz vida da ih za ostvarenje ciljeva uputi da izaberu najbolji dio, znajući da je samo jedno potrebno (usp. Lk 10, 42). Zato u njegovim pismima uvijek jasno dolazi do izražaja cilj: »*Djeco moja, koju ponovno s bolovima rađam, dok se Isus Krist ne oblikuje u vama*« (Gal 4, 19).

Fra Ante Antić je duhovni otac! On je toga svjestan, smatra to svojim pozivom, odgovorno ga prihvaća pa se i bespridržajno daje. No, zahtjevan je, nepopustljiv i do kraja dosljedan kad je u pitanju vršenje volje Božje. Neki mu tu nepopustljivost uračunaše i u pogrješku, jer su se nadali da će ustrajnošću svoga traženja i dobiti od njega što žele. No, za njega je volja Božja na prvom mjestu, a ljudska i samo naravna traženja uvijek vješto usmjeruje: »*Tražite ono što je gore*« (Kol 3, 1).

Duhovno očinstvo fra Ante bitno je i neodjeljivo ukorijenjeno u Kristovo Otkupiteljsko djelo i temelji se na nauku o Kristovu Otajstvenom tijelu, u kojem pojedini udovi jedni drugima posreduju božanski život. Ta uloga njegova posredništva u milosnom životu duša koje su mu povjerene provlači se poput zlatne niti kroz gotovo sva njegova pisma. Milosti koje mu je Bog u tom smislu davao, njegova čistoća srca, poniznost, pronicavost, a posebno ljubav potvrđena djelima

i osobito križem, temelji su fra Antine svetosti, koja je bitno očinska svetost. Fra Ante jest doista ponizni, jednostavni i mali - najmanji brat. Ali, on je najviše u svom elementu onda kad je duhovni otac, kad podiže, oprašta, pomaže, daje, kad umire sebi da drugi žive.

U svojoj ulozi duhovnoga oca posjeduje velik stupanj samostalnosti i nenavezanosti. On je poput zrake sunca koja prolazi kroz staklo i ne zaustavlja se.

Tako odgaja i svoje penitente. Oni ne trebaju vidjeti fra Antu, nego Isusa koga preko njega traže. Do toga mu je veoma stalo, jer je duboko svjestan svoje posredničke uloge duhovnog oca. Uvijek je jasan cilj u smislu prorokova poslanja: »*On mora rasti, a ja se umanjivati*« (Iv 3, 30).

Sebe često naziva *beskorisnim slugom*, pa jednoj redovnici u smislu svoje beskorisnosti slikovito piše:

»*Otac je prazna puška. Zato sve pouzdanje u Isusa, u Mariju, čijoj Vas i sve sestre ljubavi i zaštiti predaje. Isus = Duhovni otac*« (AP II/30, 30).

U tom smislu postaje potpuno jasno što je pri kraju svoga života neka svoja pisma redovnicama zaključivao: »*Tvoj duhovni otac, Isus = Fra Ante*«. To je samo snažni pečat fra Antine istinske želje da umre sebi i živi Bogu, da svoje poslanje vrši u sjeni Isusovoj, pa da sa sv. Pavlom mogne reći: »*Živim, ali ne više ja, nego Krist živi u meni*« (Gal 2, 20).

Karizmatički ispovjednik

Fra Ante, duhovni vođa i otac, ujedno je i traženi ispovjednik, sav obdaren mnogostrukim milostima koje izviru iz sakramenata. Duboko prožet sakramentalnim životom, napose uronjen u tajnu Presvete Euharistije i njezin vjerni klanjalac, on ne žali ni jednog trenutka da po sakramentu ispovijedi kojeg je do herojskog stupnja neumorni djelitelj, uvijek iznova pere duše svojom posredničkom ulogom i od Boga danom vlašću po

sakramentu svetog reda. Zato nikad ne žali ni vremena ni truda da one koji su po grijesima duhovno mrtvi ponovno oživi snagom toga sakramenta. Takvima jednostavno piše: »Možete doći na ispovijed.«

Iz samih pisama, koje je uputio mnogima, ne može se zaključiti kakav je bio kod samog sakramenta ispovijedi. No, njegovo duhovno vodstvo i očinstvo posebno su naglašeni, pa uključuju sve elemente za dobro obavljenju ispovijed. Ta pisma prožeta su konkretnim ispitima savjesti, poticajima na kajanje za grijehe, pogriješke nemarnosti u staleškim obvezama, propuste i nedovoljno sudjelovanje s milošću. Nerijetko pojedincima određuje pokoru za neposlušnost i premalo zalaganje na putu svetosti ili sam preuzima pokore za dotičnu osobu. Isto tako ne izostaju s njegove strane pohvale i izrazi iskrene radosti radi nečijeg napretka u duhovnom životu.

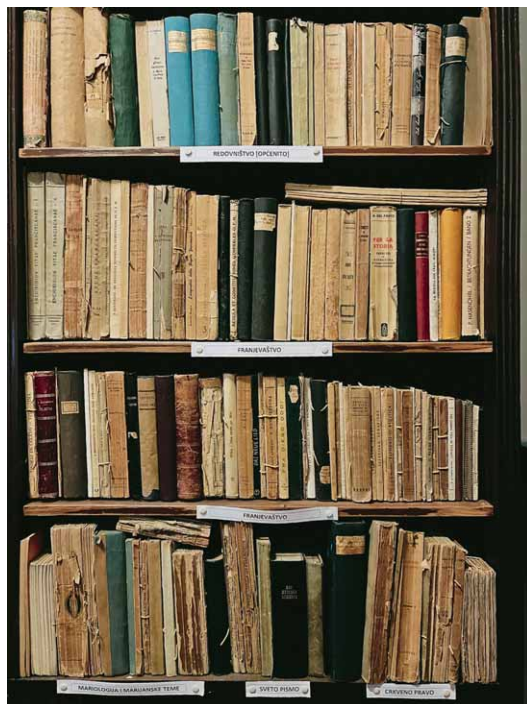
Prorok

Otac Antić se u svojim pismima očituje i kao prorok koji otkriva tajne srca prije nego su mu bile izrečene. Ali on je još više prorok po svome poslanju da Gospodinu priprema put, »da narodu njegovu pruži spoznaju spasenja, koje biva oproštenjem grijeha njegovih« (Lk 1, 77). To svoje proročko poslanje najsavjesnije vrši do smrti.

Zagledan u proroka Božjega, a duboko svjestan odgovornosti svoga proročkog poslanja, i fra Ante je promatrao mnoštvo ljudi potrebnih sakramenta ispovijedi kao suhe kosti za koje mu Gospodin govori: »Prorokuj ovim kostima i reci im: o suhe kosti, čujte riječ Gospodnju... udahnut ću u vas duh svoj i oživjet ćete i znat ćete da sam ja Gospodin« (Ez 37, 4-6). I tisuće onih kojima usahnuše kosti i nada im propade u raznim pogibeljima života te se zatvoriše u svoje grobove (usp. Ez 37, 11), fra Ante oživljava, obilno im dijeleće milosti sakramenata.

Vjerni sin Najvjernije Majke Marije

Uz uzvišeni i nadasve vrijedni lik fra Ante Antića koji smo dosada promatrali s

različitih stajališta, u velikom dijelu njegovih pisama ističe se njegova sinovska odanost i duboka pobožnost prema Majci Božjoj, Bl. Dj. Mariji. Nju časti kao Suotkupiteljicu u Kristovu Otkupiteljskom djelu, a kao Posrednica milosti zauzima posebno mjesto u njegovoj duši. Ona mu je uzor i svima je kao takvu stavlja na dušu i srce, pa jedva da postoji i jedno pismo u kojem iskreno ne preporučuje pobožnost prema Majci Božjoj. U svojoj bolesti piše jednoj redovnici:

»Stavio sam sve u ruke Nebeske Majke i neka Ona sa mnom učini po svom Bezgrješnom Srcu« (AP II/43, 10).

Fra Ante je Marijino dijete s izrazitim oznakama Njezina života u svojoj duši. Njezine kreposti našle su savršeno i plodno tlo u njegovu posvećenom životu. Slavi svaki njezin blagdan i napaja se njegovim misterijem. Ona je njegova Majka. Njegov život odvija se uvijek u sjeni Marijinih svetišta (Sinj, Visovac, Zagreb). No, Marija u svojoj punini - kao Gospa od Milosti, boravi u svetištu njegove duše. Kao vjerni sin najvjernije Majke postade svjedok mnogih čudesnih

djela u dušama onih koje je vodio i upućivao na život i rad po Marijinu primjeru i riječi: »Što vam god rekne, učinite« (Iv 2, 5). Zato i Gospin »Veliča« postade odjek njegova života i pjesma njegove duše kroz svu vječnost.

Iskrena svjedočanstva - himni zahvalnosti

Mnogi su pisali i ocu Antiću. Veliki dio njemu upućenih pisama, napose zadnjih godina njegova života, upravo su iskrena svjedočanstva i himni zahvalnosti za duhovno vodstvo, izrazi sreće, duševnoga mira i oduševljenja nakon sakramentalnog susreta s Bogom u svetoj ispovijedi te očitovanja milosnog stanja duše nakon susreta s duhovnim ocem, u kojem se duša oslobađa te radošno i sigurno polazi u život. Tako mu jedna redovnica piše: »Znam najdublju tajnu Vašega očinskog srca - da budem sveta. Oče, uz ovakve milosti i ovakve darove nije teško ići uskom stazom. To je tajna ljubavi Božje« (Pismo Antiću (u daljnjem tekstu PA), 1964.).

Blaženi Alojzije Stepinac zahvaljuje fra Anti za pismo i prijedlog za koji kaže da »imade sigurno najplemenitiju svrhu«. Iz konteksta se može zaključiti da mu je predložio da osnuje u Hrvatskoj »poseban ženski red«, koji bi imao zadaću moliti za hrvatski narod. U tom smislu kardinal Alojzije Stepinac piše: »Ne žalim svih ovih velikih troškova. Jer ako pruže Bogu naknadu za jedan grijeh, bit će svi troškovi naknađeni. Imam vruću želju, da osnujem još tri Karmela u svojoj nadbiskupiji za ženske, a sve u svrhu o kojoj mi pišete, jer me duboko bole silni grijesi našega naroda.«

Pismo, koje je fra Anti uputio njegov provincijal fra Petar Grabić, iskrena je zahvala, ali i svjedočanstvo za njega. Provincijal piše: »Bogu i Majci Božjoj hvala, što su Te čudesno sačuvali u neposrednoj životnoj pogibelji prigodom partizanskog bombardiranja Makarske. Ja znam, da bi za Te blaženi život u Bogu bio nagrada vjernosti; ali sam Bogu zahvalan

što Te ostavio jer nam na zemlji još trebaš« (PA, 1943.).

Ne mali broj osoba iznosi čudesni doživljaj fra Antine prisutnosti u njihovim životima, premda je fizički udaljen, pogotovo u časovima trpljenja. Pa i onda kad mu te osobe pišu »o novim prostorima i nepoznatim krajevima duhovnog života«, otkrivaju i svoju sigurnost: »Ništa se ne plašim, ne bojim se, srce mi je mirno jer znam da je Otac sa mnom... idem s Vama negdje gdje nas čeka Krist« (PA, 1964.).

»Uvijek ste bili za me Isus«

Mnogi u tim pismima ne skrivaju svoje zadovoljstvo nad njegovim duhovnim vodstvom i na čudesnoj pomoći i u situacijama koje su izgledale nerješive. U tom smislu jedna osoba piše: »Oče, uvijek ste bili za me Isus i smatram da najveća plodnost leži u tome, što je Gospodin uspostavio direktnu vezu s mojom dušom preko Vas. Bijeda moje duše uronjena je u Vašu kraljevsku ljubav i Vaše jedinstvo s Bogom. Ovo duhovno vodstvo je poput kvasca, koje prožima tijesto moje duše« (PA, 1964.).

Iz pojedinih pisama daje se također naslutiti i Antićevo poniranje u duše i otkrivanje tajnih dubina srca prije nego mu je bilo išta rečeno. Tako mu jedna osoba piše: »Osjećam dužnost da Vam otkrijem stanje svoje duše... to ću učiniti, koliko Vam uopće i znam govoriti o sebi, jer ste Vi bili uvijek prvi koji ste mi oblikovali u riječi ovaj misterij duhovnog života« (PA, 1964.).

Sva ta, i još mnoga nepoznata pisma upućena fra Anti sasvim su sigurno i trajno mjesto našla u njegovoj duši. I danas, jer mu život nije oduzet nego se samo promijenio (usp. 2Kor 5, 1-4), odgovori na mnoge znane i neznane adrese, još uvijek pristižu iz vječnih stanova.

Oduševljeni penitenti nakon duhovnih susreta s njim kao ocem trčali su poput žene Samarijanke i u čudu svjedočeći pozivali druge govoreći: »Dodite da vidite čovjeka koji mi reče sve što sam učinila« (Iv 4, 29). I

pristizalo je uvijek novo mnoštvo ljudi na »zdenac« fra Antine dobrote, a Isusova žeda za dušama i molba: »daj mi da se napijem« (Iv 4, 7), uvijek su ga iznova utvrđivale u revnosti i odgovornoj svijesti njegova svećeničkog poslanja: »Badava ste primili, badava i dajte« (Mt 10, 8). Zato refren njegove duše postade zov proroka: »O, svi vi koji ste žedni, dođite na vodu! Ako novaca i nemate, dođite... i duša će vam živjeti« (Iz 55, 1-3).

Njegovatelj »scientiae sanctorum - svetačkog znanja«

Iz fra Antinih pisama, kao i iz pisama upućenih njemu, on izranja kao vrsni voditelj na vrhunce svetosti. Milosno je izabran i poslan od Boga u ovaj svijet i u ovo vrijeme. Mnogi su koje je on vodio k Bogu, no u njegovim pismima iskri se specifična svetost za svećenike, redovnike, redovnice i laike Crkve. Svima je on učitelj, vođa i nadasve otac duhovnoga vječnog života, koji prožima i proniče i neodjeljiv je od obične svagdašnjice pojedinog čovjeka u vremenu i prostoru. Baš tu svagdašnjicu sa svim onim što sa sobom donosi, on neprestano blagoslivlja, da trenuci rada, staleških dužnosti, umora, bolesti i križeva budu izvori milosti i svetosti. Uvijek otvorena duha i srca puna čežnje za vječnošću prikazivao se za žrtvu, a vatra božanske ljubavi na različite je načine tu žrtvu čistila i palila.

U tom smislu fra Bonaventura Duda u svojoj propovijedi o desetoj obljetnici Antićeve smrti naglašava i svjedoči:

»U katoličkoj nauci o svetosti postoji izraz 'scientia sanctorum - svetačko znanje'. Teško je ukratko reći što to znači, ali odmah podsjećamo na usklik Isusov: 'Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima' (Lk 10,21). A što je to malenima objavljeno? Da je Isus Sin Božji, ljubitelj svakoga čovjeka i cijelog čovječanstva, Spasitelj svijeta. To 'evanđelje', tu blagovijest treba vikati po svim trgovima i ulicama, po svim putovima i bespućima, po krovovima i zakucima.

Naš otac Antić bijaše takav Božji vikač - makar tihim glasom u svojoj sobici ili ispo-vjedaonici [i u svojim pismima] i htijaše da ih bude mnogo takvih - iz svih staleža - koji će i znati i umjeti drugima saopćiti to božansko znanje, 'scientia sanctorum'. (...) Eto, to je - za mene - jedna od izrazitih crta Oca Antića: bijaše on njegovatelj 'scientiae sanctorum - svetačkog znanja' među nama. Njegovao ju je sam za sebe, njegovao ju je drugima za njih same i za druge« (DOA 1/1975.).

Antićeva briga i založenost za čovjeka - da bude svet - nikad nije prestajala, pa ni onda kad je u svom tijelu nosio vidljive znakove skoroga svršetka. Tako jednoj redovnici piše:

»Ako me Gospod uzme k sebi, i dalje ću za vas moliti kod Njegova Veličanstva, da dostignete svoj ideal, koji Vam se je Gospodin udostojao pokazati preko nevrijednog duhovnog oca. Želim Vas dočekati u nebeskoj slavi i prikazati Presvetom Trojstvu« (AP II/43, 10).

Jer mu »život bijaše Krist, i sama smrt mu postade dar Božji i dobitak« (Fil 1, 21). Svijeć a njegova života, zapaljena i stavljena na svijećnjak da svijetli svima (usp. Mt 5, 15), postade u njegovim pismima svjetlo Božje, trajni poziv na svetost i goruća molitva: »Da vam Otac slave dadne duha mudrosti, da ga potpuno upoznate, da vam dadne prosvjetljene oči vašeg srca da uvidite koliko nadu pruža njegov poziv, koliko bogatstvo slave krije njegova baština među svetima« (Ef 1, 17-18).

U tom smislu vodi povjerenu mu braću i sestre - svoju duhovnu djecu - sigurnim putem:

»Pogled na svece i svetece neka Vas potiče na svetost, a sjećanje smrti i mrtvih neka Vas poučava da smo stranci i putnici na zemlji i da je naš pravi život - vječni život. Ovdje radimo za vječnost. Što nije za vječnost, ispraznost je. Ljubite križ, jer se u njemu nalazi svaka krepost i snaga, koja nas osposobljava za vječno gledanje Boga« (AP II/13, 7).

Zaključak

Nakon što sam sva Antićeva pisma pročitala (3.969 stranica), usuđujem se sa sv. Pavlom posvjedočiti: »Svako je pismo od Boga nadahnuto i korisno za pouku, za karanje, za popravljavanje i odgajanje u pravедnosti, da čovjek Božji bude savršen - opremljen za svako djelo ljubavi« (2Tim 3, 15).

I dok se nama - možda samo površnim čitateljima tih pisama - mnoge stvari u njima iznesene učine sasvim običnima, ponekad dosadne, više puta ponovljene, bezvrijedne, malene i lako rješive, fra Ante ne gleda tako. Za njega ne postoji »nevrijedna stvar«, ako se odnosi na dušu i čovjeka, a ni jedno pitanje za njega nije toliko maleno da ne zasluđuje odgovor i poziv na svetost.

Fra Nikola Gabrić, kome je otac Antić bio magistar i dugogodišnji duhovni vođa na putu posvećenoga života i napisao mu mnogo pisama (u Vicepostulaturi 113), ostavio je svoje pismeno svjedočanstvo (Sinj, 20. II. 1968.) o njegovim pismima. Među ostalim piše:

«Sadržaj pisama oca Magistra bio je jednostavan. Obične riječi; opomene, obični savjeti i ukori nabačeno na brzu ruku. U većini slučajeva znao je što će kome pisati i nije se mučio ni mislio. Duhovne misli tekle su mu lako kao voda iz obilna izvora. Često je iste duhovne misli ponavljao. Stoga gledišta sadržaj pisama oca Magistra nije bio nešto izvanredno, nego je samo bio izvanredan žar koji je pratio svaku njegovu riječ. A što je najglavnije jest to, da je obična i jednostavna riječ oca Magistra više koristi donosila i mojoj i svačijoj duši, nego najmudrije i najbibranije riječi velikih duhovnih pisaca.»

Fra Bonaventura Duda o fra Antinu pismu upućenu njemu 5. IX. 1964. piše: »Napisao mi ga je u velikom povjerenju, onako kako je znao i umio. Možda bi ovaj ili onaj naglasak i izraz on danas promijenio. Ali, ja ovo pismo smatram donekle i proročkim. Moram priznati da ga ja u ono vrijeme nisam prosljedio, jer sam znao kako su pojedini naši ljudi zaposleni i s kolikim se teškoćama bore. Ali danas, kada su neke aktivnosti koje je on tada želio pokrenute, ispunjam dug da ga barem objelodanim. Mislim da ono svjedoči u čast ocu Antiću koliko je on bio vidovit kršćanin, kako je osjetio živu potrebu da se Evanđelje Božje propovijeda svakom stvoru, pa - i osobito - intelektualcima, pa i putem knjige, ali - dobre, stručne knjige« (DOA 1/1975.).

I da zaključim. Iz svih pisama uvijek je vidljivo da je volja Božja fra Antino sigurno utočište, zato iz svake životne situacije on izlazi kao pobjednik, duboko svjestan Božje riječi: »Pobjednik će baštiniti ovo: Ja ću mu biti Bog, a on će mi biti sin« (Otk 21, 7).

Ta najljepša i najdragocjenija baština koja mu je pripala, postade i najsajjnija stvarnost njegova posvećena života o kojoj u pismu II/6, 33. piše:

»Nemam drugih želja, nego se pretvoriti, preobraziti u Krista, da više nema mene, ništa moga u ničemu, nego u svemu Krist.«

Tu njegovu jedinu želju Bog je čuo, uslišao i božanski obdario. U tom neizmjernom Božjem daru postaje nam jasan njegov potpis na nekim pismima: »Fra Ante = Isus.«

Tako božanski obdaren i Kristu suobličen, postade mnogima dar i neumorni poznavatelj na svetost.

Nastavak sa str. 24

Ovu malodušnost, nepouzdanje, strah, duh, potištenost, koja Vas zna napasti, snaći i pratiti strpljivo podnašajte, ne popuštajte, ne zaustavljajte se kod svih tih pojava, već ravno pouzdana, čvrsto (idite) svojim duhovnim putem koga sam Vam označio s pomoću Božjom.

AP III/28-b/6

Nastavak na str. 39

Fra Ante Antić

SVJEDOČANSTVA

Uvod

Donosimo šest različitih svjedočanstava štovateljica i štovatelja časnoga sluge Božjega oca fra Ante Antića u kojima oni iznose svoja duhovna i fizička iskustva njegova zagovora pred Bogom, iskustva njihovih molitava i pomoći koje su primili.

Sva ova i sva moguća druga svjedočanstva trebamo shvatiti, prema crkvenom stavu i pristupu ovakvim iskustvima, a to znači kao osobne stavove određenih osoba koje iznose svoja duboka uvjerenja o čudesnoj Božjoj pomoći po zagovoru časnoga sluge Božjega oca fra Ante Antića. Zato ih takvim i trebamo razumjeti i shvatiti.

1. Svjedočanstvo napisano 19. travnja, a stiglo u Vicepostulaturu 21. travnja 2021.

Poštovani,

željela bih ovim putem svjedočiti o jednom posebnom, neobičnom i, za mene, prekrasnom iskustvu molitve na grobu oca fra Ante Antića.

Dana 19. siječnja 2021. godine, tijekom poslijepodneva, molila sam se ocu Antiću za pomoć. Nalazim se u teškom životnom razdoblju, a taj sam dan imala još jedan problem koji je trebalo hitno riješiti. Rješenja nije bilo ni na vidiku i bila sam pomalo očajna. Sjetila sam se jednog čovjeka koji bi mi mogao pomoći, ali on je tih dana bio na godišnjem odmoru. Ipak sam se uputila do njegova ureda. Iako sam dan, naravno, započela molitvom kod kuće, željela sam se još jednom pomoliti u crkvi. Odabrala sam crkvu Gospe Lurdske, koja je inače otvorena za molitvu i nakon što završe jutarnje sv. mise.

Već sam se prije molila kod oca Antića i svaki put sam se osjećala posebno, te sam se

ponovno uputila k njemu s nadom da ću se osjećati bar malo bolje. Crkva je bila prazna, bilo je sve jako tiho, savršeno za molitvu. Molila sam se na uobičajeni način neko vrijeme, a onda mi se pogled zadržao na reljefu koji prikazuje oca Antića. Gledala sam ga i jedna misao me zaokupila. Otac Antić je ovdje na zemlji bio ispovjednik kod kojeg su ljudi rado išli na ispovijed. Nisam u tom trenutku imala velikih grijeha, ali jedan manji, koji sam to jutro počinila, mi je smetao. Na putu prema crkvi sreća sam jednu ženu i pomislila kako pretjeruje u nečemu. Molila sam oca Antića da me, sa neba, na neki način, primi na ispovijed i očisti od tog grijeha kako bi pomoć koju tražim od Gospodina njegovim zagovorom mogla lakše doći do mene. Obćala sam otići i na ispovijed čim to budem u mogućnosti. Ponudila sam izmoliti Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu i počela. Kada sam izgovorila »Oče naš koji jesi na nebesima«, osjetila sam glas koji je rekao: »*Tri puta, tako tri puta*«. Glas nisam čula na ljudski način, bio je to samo snažan osjećaj, ali osjećaj koji sam razumjela u riječima. Bila sam presretna. Znala sam da je otac Antić prisutan, da me sluša, da pomaže, da me čisti od grijeha. Ono što sam do tada vjerovala sada je, za mene, dobilo i potvrdu. Otac Antić je na nebu, među svetima, kod Gospodina, spreman i dalje slušati naše molbe i pomagati nam. Glas je bio blag, nježan tih i sigurna sam da je došao od oca Antića. Vjerujem da je bio blaga i vedra osoba. Izmolila sam, naravno, sve tri puta i osjetila veliko olakšanje, neobičnu radost koja me cijelu obuzela. Kao da u tom trenutku više nije bilo ničega drugog, samo radost, ni traga svim onim problemima koji su me to jutro toliko mučili. Završila sam molitvu i otišla.

Našla sam čovjeka kod kojega sam krenula, bio je u uredu i našao je vremena za razgovor. Saslušao me je, zapisao broj mobi-

tela i rekao da će ga proslijediti nekome tko mi može pomoći. Samo tri sata nakon molitve moj je problem bio riješen, jer je Gospodinu sve moguće. Jer, onda kada mislimo da nema nade, Gospodin pomaže kako nadu ne bismo nikada izgubili, kako bismo uvijek, i u najtežim trenucima, znali da nas On voli, da je s nama i da nas nikada ne ostavlja same.

Voljela bih da moje iskustvo pomogne i drugim ljudima, da se i dalje pouzdaju u zagovor oca Antića, da mu se mole u svojim potrebama, jer nas on i sa neba prati, spreman slušati naše molitve i pomagati svojim zagovorom, i da nikada ne gube nadu.

S poštovanjem

Lj. P.

2. Svjedočanstvo stiglo 23. travnja 2021. na stranicu Sluga Božji fra Ante Antić

Želim samo reći kako sam tek nedavno u 12. mjesecu (prošle godine) čula za oca Antu Antića. Otad se često molim po njegovu zagovoru na razne nakane, u raznim trenucima. I svaka molba dosad mi je bila uslišana po njegovu zagovoru. Moleći se osjetim zaštitu i sigurnost. Bogu hvala na toj milosti.

T. M.

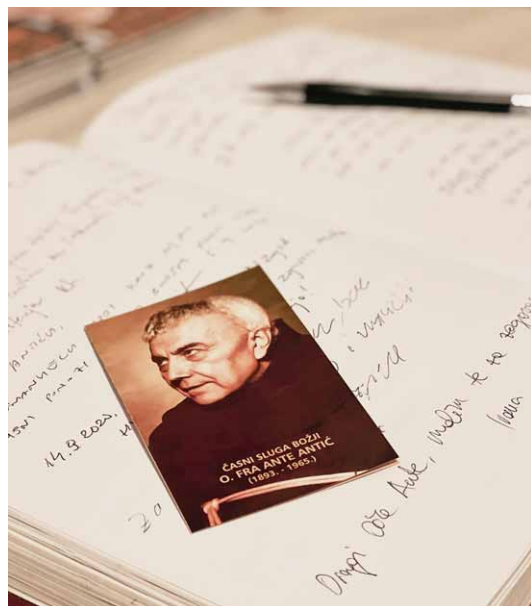
3. Svjedočanstvo pristiglo 19. svibnja na stranicu Sluga Božji fra Ante Antić

Hvaljen Isus i Marija!

Svjedočim o uslišanim molitvama po zagovoru dobroga oca fra Ante Antića.

Prvo ozdravljenje je bilo kada sam bio depresivan i molio se o. Anti Antiću, vrlo očit i snažno. Bio sam oslobođen depresivnih osjećaja, ali kad bih prestao moliti, negativno bi se vraćalo.

Drugo što svjedočim je događaj na njegovu grobu. Nisam o tome mislio svjedočiti, ali čitam da su i drugi imali slična iskustva i svjedočili pa onda evo i moje svjedočanstvo. Dok sam molio u crkvi na grobu dobroga o. Antića, netko je prišao i položio svoje ruke na moju glavu. Osjećao sam kao da gorim,

kao da vatra prolazi kroz moje biće, a da me nitko od ljudi tu prisutnih nije doticao.

Treće svjedočanstvo vezano je uz moju baku i obećao sam da ga, ako bude volja Božja - bude uslišano, napišem. Baka je dugo bila u bolnici, nije bila dobro i dobio sam na poslu pet slobodnih dana kako bih mogao oputovati da je posjetim. Put je duži od 500 km, tako da to nije tako da mogu svaki dan doći. Nadao sam se da će je pustiti taj dan iz bolnice baš kada sam dolazio jer sada ne dozvoljavaju posjete zbog virusa. U utorak sam krenuo, ali baku nisu pustili. Kada sam došao doma, pričalo se da bi je možda od ponedjeljka opustili, a tada bih već morao nazad pa se ne bi vidjeli. Došao je petak i sve je ostalo isto. Ja sam molio da je puste, ali ako je to Božja volja. I što je vrlo neobično, u petak dobijem poziv da je baka puštena i da je već voze doma! Otac Antić mi je već mnogo izmolio i tekstove koje objavljujem osjećam kao da meni piše i mnogo mi pomažu i nadahnjuju me. Bogu sam neizmjereno zahvalan i dobrom o. Anti Antiću na zagovoru!

Uvijek molim molitvu koja je objavljena za njegovo proglašenje blaženim.

Božji Vam blagoslov!

M.S.

4. Svjedočanstvo stiglo 20. lipnja na email-adresu o. vicepostulatora

Hvaljen Isus i Marija!

Poštovani fra Josipe!

Dakle upoznala sam osobu koja je bila crkveno oženjena, ali su se razveli kod matičara prije nekoliko godina.

On je htio vezu sa mnom ali, moram priznati, i ja.

Međutim, nešto mi je govorilo da ne srljam. On je odlučio potražiti pomoć svećenika u tim pitanjima jer je, kako je sam tvrdio, imao razloge za crkveno poništenje tog braka.

U međuvremenu, nisam realizirala tu vezu, već sam teška srca odlučila potražiti pomoć oca Antića, kako bih razriješila tu situaciju, odnosno kako bi mi Bog objelodanio istinu, u smislu što je najbolje za mene.

Moram priznati da mi je bilo teško jer sam doživjela dosta razočaranja u ljubavi, ali još nisam upoznala nikoga tko nije bi crkveno vjenčan, neovisno što ne živi sa bračnim druгом.

Moram napomenuti da mi je ta osoba bila dosta draga kroz njenu komunikaciju i karakter. Međutim tijekom molitve ocu Antiću na njegovu grobu dobila sam odgovore.

Doživjela sam da mi je ta osoba rekla da joj Bog nikada neće biti na prvom mjestu i to vrlo uzrujanim tonom kao i to da Bog njemu »ne plaća račune i ne brine o svakodnevnicima«. Odgovorila sam da Bog sve provida i jednostavno sam shvatila da smo različite duše.

Tada sam znala da je to odgovor na molitve i da moram krenuti dalje, što i jesam - usprkos nagovaranju druge strane.

Neovisno o tome što se još emocionalno nisam ostvarila, odrekla sam se tog odnosa a u tome mi je bila podrška zagovor oca Antića.

Preporučujem se u Vaše molitve, fra Josipe, i hvala Vam na divnim ispovijedima.

Molim za Vas Božji blagoslov.

M.B.

5. Svjedočanstvo stiglo 30. srpnja 2021. na stranicu Sluga Božji fra Ante Antić

Hvaljen Isus i Marija!

Prije dva tjedna bili smo u Zagrebu. Inače dodemo uvijek iz Hercegovine zahvaliti na grob fra Ante kad god smo u Zagrebu.

I dok sam boravila gore, imala sam strašnu bol u kralježnici. Vjerojatno priklještenje živca. U prsnom dijelu. Zbog naglog pokreta. Od te boli nisam se mogla ni pomaknuti. Jedva da sam mogla izdržati bolove. Ruke nisam mogla podignuti. A gubila sam osjet i pod nogama. U toj nekoj mucu (...) počela sam se moliti fra Anti za zagovor. I samo sam razmišljala o tom kako da dodem na svetu misu i da mu zahvalim. I uspjela sam skupiti snage. Nekako je bol malo počela popuštati nakon 2 sata. Otišli smo na svetu misu. Osjetila sam snažan pritisak boli u prsnom dijelu.

I nakon svete mise isplakala sam se i zahvalila na grobu fra Ante. Bol je nestala. Suprug nije mogao vjerovati da me to popustilo. Stalno je pitao (...) pa je li moguće? Da... Bogu je sve moguće (...)!

Bogu hvala i slava. Meni je poseban osjećaj biti pod zagovorom divnog fra Ante. To se ne može riječima opisati, ta želja svaki put doći na njegov grob i zahvaliti. Neka nas sve prati njegov zagovor. U molitvi sam i dalje ustrajno za fra Antino proglašenje blaženim.

Božji vam blagoslov.

M.P.

6. Svjedočanstvo stiglo u Vicepostulaturu 21. rujna 2021. u kratkom pismu

Hvaljen Isus i Marija!

Pišem Vam u ime moje mame (...), koja je po zagovoru oca Antića izmolila milost za unuku (...), za sretnu udaju i obitelj.

I.Z.

INTERVJU ZA STRANICU SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, A STAVLJEN JE I NA STRANICE HRVATSKE KATOLIČKE MREŽE 24. RUJNA 2021., U RUBRICI »DUHOVNOST«

1) Oče Vicepostulatore, kako Vi osobno doživljavate osobu časnoga sluge Božjega o. fra Ante Antića?

Časnoga slugu Božjega nisam osobno poznao. Kad je on umro, ja sam tek bio u 5. pučke škole. Kada sam 1968. ušao u Franjevačko sjemenište u Sinju, potom u franjevački novicijat na Visovcu 1971., a posebno nakon povratka iz ondašnje vojske i 1974. kada sam započeo studij teologije na Visokoj franjevačkoj bogosloviji u Makarskoj, do mene su sve više dopirale informacije o Časnom sluzi Božjem. Na dan njegove smrti, 4. ožujka 1975. godine, pokojni magistar nas bogoslova fra Luka Livaja dao mi je zadaću da za akademiju napišem i na njoj održim uvodni govor od nekoliko kartica o ocu Antiću. Pišući taj govor, upoznao sam se bolje s osobom i djelovanjem Časnoga sluge Božjega. Taj uvodni govor objavljen je u glasilu Vicepostulature oca Antića.

Kroz studij i poslije svećeničko djelovanje sve sam se više upoznao s likom oca Antića, posebno s glavnim karizmama njegove osobe, a to su predana odgojiteljska služba magistra bogoslova (mladih fratara), neumorna ispovjednička služba, služba traženog duhovnog vođe svećenika, redovnika, redovnica i vjernika laika. Uz ove Božje darove fra Ante je imao i karitativnu karizmu.

Ističem da se je moje poznavanje i doživljavanje lika Časnoga sluge Božjega neprestano proširivalo. Doživljavam ga kao osobu redovnika i svećenika koja se potpuno predala Bogu, a što je imalo za posljedicu nastojanje izmiriti što više ljudi s Bogom u sakramentu ispovijedi i utvrditi ih u trajnoj povezanosti s Bogom, bez obzira na to iz kojeg staleža dolazili.

2) Veže li Vas nešto u Vašem životu uz fra Antu Antića?

Ponajprije veže me moja pokojna krsna kuma gospođa Katica Jukić. Prve vijesti o ocu Antiću čuo sam od nje. Ona je bila učiteljica, iz onog kruga učiteljica koje su duhovno bile povezane s ocem Antićem. One su s njim ostale povezane i nakon Drugoga svjetskog rata, u ono strašno vrijeme kada je komunistički ateizam zavladao sa svime osim sa dušama istinskih kršćana. Moja krsna kuma i njene duhovne prijateljice učiteljice zbog te su povezanosti riskirale gubitak radnih mjesta. To se na kraju dogodilo i samoj mojoj kumi. Pouzdano znam da se ona molila ocu Antiću, ne samo za moje zvanje, već i za zvanje desetak drugih svojih učenika, koji su zahvaljujući velikim dijelom i njoj samoj postali svećenici.

3) Recite nam nešto o kauzi o svetosti života, krepostima i glasu svetosti

Kauza je otvorena na Nadbiskupskom duhovnom stolu 17. studenoga 1984. i uspješno završena 8. svibnja 1995. Potom je prenesena u Rim i tamo otvorena. Relator kauze bio je fra Cristoforo Bove, Ofmconv. Nakon njegove uspješne analize Kongregcija za kauze svetih objavila je 2006. *Poziciju o Antićevu životu, krepostima i glasu svetosti (Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis)* u dva volumena na 1064 stranice. Nakon toga vijeće teoloških stručnjaka konzultora proučavalo je objavljenu dokumentaciju i 2. studenog 2013. na sjednici pod predsjedanjem promicatelja vjere mons. Carmela Pellegrinija jednoglasnom odlukom, potkrijepljenom i pismenim ocjenama donijelo pozitivnu ocjenu o svetosti, tj. o junačkom stupnju kreposti sluga Božjega oca fra Ante Antića. Njihove ocjene popraćene zaključnim tekstom mons. Pellegrinija (*Relatio et Vota congressus peculiaris super virtutibus*) Kongregacija je izdala 2014. na 182 str. Mons. Pellegrini je zaključio: »Na kraju sjednice teolozi konzultori složili su se oko činjenice da je sluga Božji Ante Antić valjan uzor koji treba preporučiti mladim redovnicima i svećenicima.« Pozitivnu ocjenu potvrdila je kardinalska komisija na svojoj sjednici 14. travnja 2015. Konačni sud donio je sveti otac Franjo koji je 5. svibnja 2015. ovlastio prefekta Kongregacije za kauze svetih Angela Amata da potpiše Dekret o krepostima.

4) Postoji li neko prijelomno svjedočanstvo koje bi moglo ubrzati proces proglašenja blaženim oca fra Ante Antića? Ako postoji, možete li, koliko je dozvoljeno, ukratko nam opisati o čemu se radi...?

Postoje brojna svjedočanstva o čudesnom zagovoru oca Antića. Za dokazivanje mogućih čuda u obzir dolaze jedino ona čuda koja se mogu dokazati prirodnoznanstvenim

putem. Ističem da nisu dovoljna samo usmena svjedočanstva, već se traži sva moguća stručna pismena dokumentacija.

Čuda se dokazuju tako da se na biskupiji gdje je kandidat živio odlukom mjesnog biskupa ustanovi crkveno sudište i otvori postupak dokazivanja (kauza). Uz promicatelja vjere imenuju se najmanje dva teološka stručnjaka (perita) i dva medicinska ili prirodnoznanstvena stručnjaka (perita).

U Zagrebu je kauza o dokazivanju čuda otvorena na Nadbiskupskom stolu u Zagrebu 16. listopada 1998. i uspješno zaključena 27. ožujka 2000. Potom je predana na Kongregaciju za kauze svetih u Rimu. Tamo su je prije otvaranja pogledala dva medicinska stručnjaka, koji su izjavili da se takva izlječenja mogu dogoditi i spontano. To znači da trebamo između brojnih dojava o čudu, pronaći ono najuvjerljivije i najprikladnije i ponovno pokrenuti kauzu o čudu na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu.

5) Kako gledate na ulogu elektroničkih medija koji šire glas o svetosti oca Ante Antića?

Elektronički mediji silno pomažu širenju glasa o svetom životu, junačkom stupnju kreposti i svetoj smrti brojnih uzornih kršćana, kako svećenika, redovnika i redovnica, tako i vjernika laika. To vrijedi i za Časnoga slugu Božjega. Razumljivo da se tu može skrivati i opasnost neprovjerenosti, lakovjerenosti i pukog senzacionalizma. Zato treba biti oprezan. Oni mediji koji su u ozbiljnim i dobronamjerni rukama i koji slijede smjernice Crkve dobro su došli i mogu doista puno pomoći. Ovdje spominjem i Vašu stranicu.

6) Stiže nam puno svjedočanstava ljudi koji su osjetili veliku sreću i duboki mir moleći se zagovoru oca fra Ante Antića. Mnogima se to dogodilo u teškim životnim trenucima i osjećaju njegovu živu prisutnost čak i danas.

Čini im se kao da je ovdje i pitaju se kako je to moguće. Voljeli bismo čuti Vaše mišljenje o tome i jeste li osobno nešto slično iskusili...?

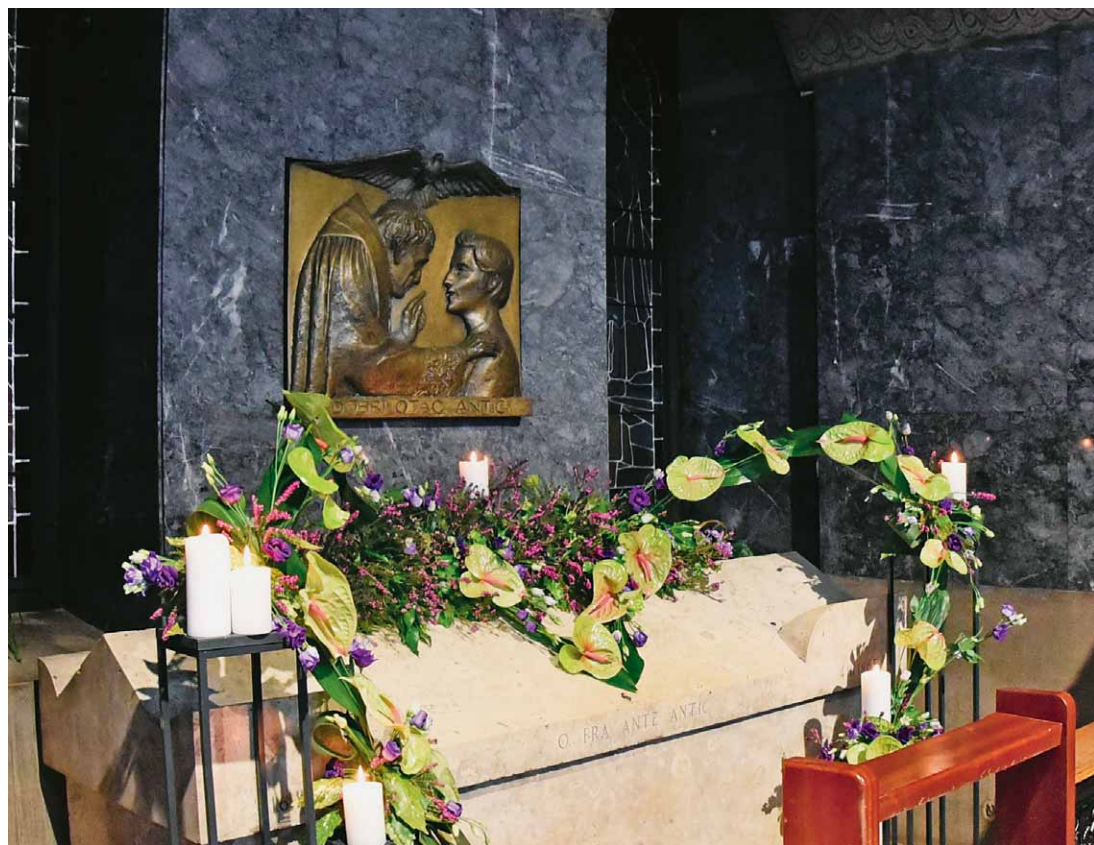
U Vicepostulaturu pristizu brojna svjedočanstva o čudesnom zagovoru i pomoći, kako onda kad je fizičko i psihičko zdravlje u pitanju, tako i onda kada se radi duhovnim krizama, o traženju pomoći kod traženja posla, kod polaganja ispita, o materijalnim problemima. U novije vrijeme mnogi mladići i djevojke koji traže pravog kršćanskog zaručnika ili kršćansku zaručnicu - budućeg kršćanskog supruga ili suprugu, preporučuju se zagovoru oca Antića. Kao što i sami znate, i na Vaši stranicu stižu brojna svjedočanstva.

Više puta sam se u životu, posebno otkako sam postao vicepostulator, preporučivao u zagovor Časnom sluzi Božjem, posebno

kad je zdravlje u pitanju, i uvjeren sam da mi je on pomogao.

7) Što biste na kraju poručili štovateljima dobrog oca fra Ante Antića?

Na kraju bih preporučio štovateljima i štovateljicama Časnoga sluge Božjega da ne posustaju u svojim molitvama, posebno onda kada se preporučuju njegovu zagovoru. Isto tako da se mole Bogu za njegovo uzvišenje na oltar. Ako misle da im se doista dogodilo čudo po njegovu zagovoru, da to jave u Vicepostulaturu. Dakako, ako se radi dokazivim čudima (npr. o ozdravljenjima) da odmah zamole liječnike za svu potrebnu medicinsku dokumentaciju (početnu dijagnozu, mišljenje specijalista, povijest [tijek] bolesti i konačno mišljenje liječnika ili liječničkog konzilija o mogućem neobjašnjivom ozdravljenju).

Zagreb:

74. OBLJETNICA MUČENIČKE SMRTI BRAĆE FRANJEVACA SAMOSTANA MAJKE BOŽJE LURDSKE

U subotu 4. rujna 2021. u 19 sati u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu slavljena je sveta misa povodom obilježavanja 74. obljetnice mučeničke smrti dvojice redovnika svećenika, članova Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja koji su živjeli i djelovali u Samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu: župnika fra Mateja Vodanovića i kapelana fra Serafina Rajića. U montiranome političkom sudskom procesu lažno su optuženi i nepravедno osuđeni na smrt strijeljanjem te pogubljeni na Mirogoju 4. rujna 1947. Zajedno s njima spomenuli smo se i ostalih franjevaca Provincije Presvetog Otkupitelja koji su ubijeni u razdoblju između 1942. i 1948. godine.

Svetu misu predslavio je župni vikar fra Kristian Radas u koncelebraciji sa župnikom i gvardijanom fra Ivanom Maletićem. Kao ljudi vjere, ne tugujemo zbog neizbježne smrti, već se, ispunjeni nadom u vječni život i zagledani u vječnost, tješimo Kristovim obećanjima.

Nastavak sa str. 32

Te duševne smetnje podnašajte ja kušnju i vježbajte one male kreposti koje sam Vam spomenuo na početku lista. Sve što Vam na Vašem duh. putu hoće smetati, priječiti, prezirite i ne trošite u to ni zlatno vrijeme ni energije svoje, ni svoje misli i želje ne rasipajte u te suvišne i beskorisne smetalice. Pače u tim prigodama pokažite veću ljubav, postojaniju revnost za svoj duh. napredak.

AP III/28-b/7

Nastavak na str. 43

Fra Anto Antić

O. VICEPOSTULATOR I KOLEGE PROSLAVILI PEDESET LJETA FRANJEVAČKOG ŽIVOTA

Vicepostulator o. fra Josip Šimić i njegovi kolege fra Stanko Dotur, fra Dušan Džimbeg, fra Ante-Branko Periša, fra Ante Vugdelija i fra Marinko Vukman proslavili su 28. srpnja u samostanu Marijina Uznesenja u Makarskoj zlatnu obljetnicu stupanja u novicijat Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja na Visovcu. U novicijat u stupili 5. srpnja 1971. godine u novicijatskom samostanu na Visovcu. Trojica kolega, fra Ante Bilić, fra Petar Djukić i fra Ante Vukušić, nisu zbog zapriječenosti nazočili proslavi.

Slavljenici su slavili različite obljetnice koje ovdje spominjem. Nakon slavlja 15. obljetnice svćeničkog, ređenja u Otoku kod Sinja 1994., 25. obljetnice svećeničkog ređenja 2004. u Sindelfingenu kod Stuttgarta u Njemačkoj kod suslavljenika fra Marinka Vukmana, 30. obljetnice svećeničkog ređenja u Metkoviću kod suslavljenika fra Dušana Džimbega, 40. obljetnice svećanih zavjeta u Potravlju kod suslavljenika fra Stanka Dotura 2016., 40. obljetnice svećeništva kod suslavljenika fra Dušana Džimbega u Lećevici 2019., stigismo i do proslave 50. obljetnice ulaska u novicijat u Makarskoj 2021.

U Franjevačko sjemenište u Sinju 1968. stupilo je 46 dječaka. Nakon trećeg razreda gimnazije 5. srpnja 1971. u novicijat su stupilo njih 23. Njima su se pridružila i 4 kandidata iz Instituta za redovničku braću u Zaostrogu. Svi su bili odlučni u svojoj nakani služiti Bogu i Crkvi u svojem hrvatskom narodu. Od kandidata za svećeništvo, za svećenike, su zaređena 14, a za redovnike su zavjetovani 3. Četvorica svećenika su umrli, a dvojica su izabrali život u svijetu i zasnovali obitelji. Ostalih dvanaest u godinama nakon novicijata izabrali su svjetovni život,

dok je kolega fra Martin Vidović postao svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije, naslovni nadbiskup i papinski nuncij u Bjelorusiji.

Domaćin proslave bio je slavljenik fra Stanko Dotur, gvardijan samostana u Makarskoj. Nakon osvježenja i kraćeg bratskog druženja slijedilo je duhovno slavlje.

Svećano euharistijsko slavlje predslavio je slavljenik fra Josip Šimić. On je na početku euharistijskog slavlja pozvao da se pomole za pokojnog magistra fra Luku Livaju, koji ih je odgajao 5 godina, za 4 pokojnih kolega, za svu preminulu subraću u Provinciji, posebno za sve pokojne profesore i odgojitelje. Prisjetio se lijepih uspomena iz novicijatskog života na Visovcu, u toj »zipki serafina«. Naglasio je da je samostan na Visovcu tog 1. srpnja 1971. oživio nakon dvogodišnje obnove, kada je novicijat bio u samostanu Rana sv. Franje na La Verni u Italiji. Put do svećeništva bio je dug, ponekad smo se međusobno razmimoilazili ili se nismo prepoznavali i susretali u našim razmišljanjima o životu i našem pozivu, pa ipak kolegijalna povezanost je sve to preživjela, istaknuo je propovjednik.

Fra Josip je pozvao je da se molimo za Majku Provinciju, makar nam se ponekad činilo da ih oni koji je vode ne razumiju, da ih zaobilaze, da ne postupaju posve pravedno. Posebno je istaknuo potrebu molitve za nova zvanja za redovnički i svećenički život u Provinciji, jer ih je sve manje. U toj molitvi trebamo se uteći zagovoru naše Nebeske Majke Marije, koji častimo u Sinju, Visovcu, Prološcu, Karinu, Splitu, Makarskoj, Zaostrogu i u brojnim povjerenim župama koje opslužujemo, potaknuo je propovjednik. Na kraju je

pozvao i da se molimo za naše pokojne roditelje i ostalu rodbinu, koji su nas svojim molitvama pratili kroz naše školovanje i kroz naš svećenički život. Pozvao je i da se molimo za naš hrvatski narod i Crkvu u Hrvata.

Fra Josip je bio prvi koji je morao prekinuti novicijati i otići na odsluženje ondašnjeg vojnog roka, i to neposredno nakon izbijanja epidemije velikih boginja početkom 1972. Odsluženje vojnog roka najčešće je znalo biti drugi, daleko teži novicijati od onoga na Visovcu. Naglasio je i ulogu svoje generacije koja je prošla ponekad i trnoviti put, služeci Bogu i hrvatskom narodu u domovini i iseljeništvu u Njemačkoj.

Euharistijsko slavlje predslavio je provincijal Provincije Presvetog Otkupitelja pokojni fra Petar Čapkun. Nakon homilije novake je poimenično prozivao novoimenovani magistar novaka fra Luka Livaja, a oni su odgovarali: »Evo me!«

Tijekom novicijata uz upoznavanje pravila franjevačkog života, upoznavanje povijesti reda i provincije, koja je u Drugom svjet-

skom ratu i posebno nakon njega podnijela krvavo iskustvo u kojem su ubijena 44 člana provincije, bilo je vremena i za nogomet, nasipanje Visovačke obale, uređivanje samostanskog vrta i šetnje niz kanjon Krke i uz njega, posebno do Roškog slapa. Ima još mnogo toga lijepoga čime je obilovao novicijatski život na Visovcu.

Petog srpnja 1972. oni koji nisu morali otići na odsluženje vojnog roka, izrekli su svoje prve jednogodišnje zavjete pred provincijalom fra Petrom Čapkunom.

Nakon euharistijskog slavlja slijedio je svečani bogati ručak spremljen od plodova našega Jadranskog mora, za koji se pobrinuo domaćin suslavljenik fra Stanko Dotur. Uz bratsko druženje i prisjećanje brojnih lijepih trenutaka zajedničkog života vrijeme je brzo proteklo. Fra Marinko svima poklonio knjigu *Tragovi vjere i ljubavi*, Split 2021., u kojoj je opisano četrdeset godina njegova svećeničkog djelovanja, a koju su uredili fra Šimun Markulin i fra Ante Akrap.

Jubilarac

O. VICEPOSTULATOR ODRŽAO PREDAVANJE NA 25. MEĐUNARODNOM MARIOLOŠKO-MARIJANSKOM KONGRESU

Nakon prošlogodišnje odgode zbog covid-pandemije 25. međunarodni mariološko-marijanski kongres, koji je trebao biti održan 2020. u rujnu u Rimu, održan je online od 8. do 11. rujna 2021. Tema kongresa, koje organizira PAMI (Papinska međunarodna marijanska akademija) bila je *Mariologija između suvremenih teologija i kultura: Modeli, komunikacije, perspektive*.

Predavanja u okviru plenarnih sjednica održavana su popodnevnim satima po srednjoeuropskom vremenu 8., 9., 10. i 11. rujna. Sudjelovale su sljedeće sekcije: afrička, Azija i Oceanija, engleska, hrvatska, njemačka, poljska, portugalska, španjolska, talijanska.

Na kongresu od 1971. redovito nastupa i Hrvatski mariološki institut s hrvatskom sekcijom. U okviru hrvatske sekcije održano je 7 predavanja 10. i 11. rujna. Prvi dan održana su tri predavanja. Prvo predavanje održali su prof. dr. sc. fra Ivan Karlić i izv. prof. dr. sc. s. Valerija Kovač: *Marija u sekularnoj kulturi. Teološko čitanje romana »Evandjelje po Mariji« Colma Tóibina*. Drugo predavanje održala je prof. dr. sc. Katarina Koprek: *Blažena Djeвица Marija u glazbenom opusu mo. Blaženka Juračića*. Treće predavanje održao je vicepostulator Antićeve kauze dr. sc. fra Josip Šimić: *Arhetipski likovi i tituli*

Marije u vjeri i pobožnosti naroda Božjega iz perspektive 20. stoljeća.

Drugi dan održana su 4 predavanja: Prvo predavanje održao je doc. dr. sc. fra Anto Barišić: *Lik Marije u neobjavljenim homilijama Tomislava J. Šagi-Bunića*. Drugo predavanje održao je doc. dr. sc. fra Daniel Patafta: *Blažena Djeвица Marija u feminističkoj podkulturi*. Treće predavanje održali su mag. theol. s. Tea Barnjak i mag. theol. fra Milan Gelo: *Lik Marije u pokretu Maria 2.0*. Četvrto predavanje održala je dipl. theol. Lidija Miler: *Pohođenje Marijino kao nadahnuće za novu evangelizaciju*.

Pontificia Academia Mariana Internationalis

FRA MASSIMO FUSARELLI NOVI GENERALNI MINISTAR REDA MANJE BRAĆE

U utorak 13. srpnja 2021. godine na Međunarodnom kolegiju sv. Lovre Brindiškog u Rimu, njegova eminencija kardinal João Braz de Aviz, prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, imenovan od strane Njegove svetosti pape Franje za delegata kardinala da predsjedava Generalnom kapitulu Reda Manje braće 2021., objavio je da je brat Massimo Fusarelli izabran za novoga Generalnog ministra Reda Manje braće za mandat od 2021. do 2027. godine.

Fra Massimo Fusarelli rođen je 30. ožujka 1963. godine. Svečane zavjete je položio 8. siječnja 1989. godine u Rimskoj provinciji. Za svećenika je zaređen 30. rujna 1989. Nakon teološkog studija na Antonianumu, obranio je licencijat iz patristike na Augustinianumu u Rimu.

Bio je provincijski definitor, animator pastoralna zvanja i trajne formacije u svojoj provinciji. Od 2003. do 2009. vrši službu Generalnog tajnika za formaciju i studije u

Redu, zatim je bio generalni vizitator Napuljske provincije a zatim za proces ujedinjenja franjevačkih provincija sjeverne Italije. Godine 2020. izabran je za provincijskog ministra Provincije sv. Bonaventure OFM Lazia i Abruzza.

Ovim izborom postao je 121. nasljednik serafskoga oca sv. Franje Asiškoga.

Nastavak sa str. 39

Sv. razmatranje nastojte uvijek točno, savjesno obaviti i ne dajte se smesti od nikakvih isprika ili zaposlenosti. Obavite ga redovito pa bili i rastreseni ili neraspoloženi. Pokažite Gospodinu spremnu i dobru volju i vladajte se onako kako bi se On snašao na Vašem mjestu. Određeni sat šutnje izdržite vjerno. Ako Vas smetaju napasti ili rastresenost u mislima Vi sve to ustrpljivo podnosite vježbajući male kreposti i zabavljajući se ručnim radom. Vježbu u nazočnosti Božjoj samo prosljedite i ustrajte kraj svih neuspjeha. Bog će pomoći i blagosloviti Vaše nastojanje.

Svaki duševni nemir odbacite kao najveću napast sotone, koji hoće da Vas s time oslabi, pomete i prouzrokuje u Vama zbrku i duševne smetnje.

AP III/28-b/8

Nastavak na str. 45

Fra Auto Antic

Službom Božjom i zazivom Duha Svetoga jutros ste nanovo započela svoj rad oko prosvjetljivanja, odgoja i oplemenjivanja malenih. Stupila ste poslije odmora opet u školu, da nastavite i ove godine - kao i lani - svoj rad za slavu Božju, za unapređenje kraljevstva Božjega u dušama nevinih, za formiranje valjanih sinova svoje domovine.

Što Vas sve čeka kroz ovu godinu?

Jedno sigurno nećete izbjeći ove godine, kao ni dosada, jer ono Vas uvijek prati, a to je: trud i bol. Trudu nećete izmaknuti, jer je nerastavljiv od Vašega zvanja, posebno na selu; a bol Vas čeka zato, jer je ona učinak ljudske zloće i slabooće.

Tko će Vam davati utjehe u Vašim naporima i teškoćama? Vjera, pogled na križ - Ljubav Isusovu. Ta On je rekao: »Što učinite jednom od mojih malenih, meni ste učinili«, a Vaše je zvanje najviše posvećeno odgoju i izobrazbi nevinih. Ovaj isti cilj imao je i sam božanski Učitelj Isus!

Neka i Vama lebdi uvijek pred očima da vjerno i savjesno odgovarate povjerenoj Vam zadaći: odgoju malenih. Da ovom visokom cilju odgovorite kako od Vas traži Bog i domovina, morate svaki dan dobro moliti, jer »onaj znade dobri živjeti, koji znade dobro moliti«, veli sv. Augustin.

Koliko Vam bude moguće, svaki se dan hranite presvetom Euharistijom bilo duhovno bilo sakramentalno. Kad ste se osnažila Kruhom jakih, onda pouzdano stupajte svaki dan k Vašim malenima da im dadete s naukom i život vječni - Isusa, koji sam o sebe reče: »Ja sam uskrsnuće i život«.

Postavite sav svoj rad i poteškoće kroz ovu godinu pod zaštitu naše nebeske Kraljice. Neka Vas ona čuva, brani i vodi. Dok budete slijedila Isusa i Mariju vršeci savjesno sve dužnosti svoga zvanja; dok dragovoljno budete žrtvovala svoj život sa Božanskim Učiteljem Isusom za dobro Vaše djece, za svetu Crkvu i našu dragu domovinu, duša će Vaša napredovati na putu kreposti i sigurno ćete zaslužiti nebesku nagradu, koju će Vam - prema riječima apostola naroda sv. Pavla - pravedni sudac - Bog, dati.

Želim Vam i prosim od Nebeskog Oca i Presvetog Srca našeg Spasitelja obilje nebeskih blagoslova u Vašem radu kroz ovu školsku godinu. Želim Vam također dobro i čestito zdravlje, napredak u duhovnom životu, napose osobitu zaštitu i pomoć naše nebeske Kraljice.

S Isusom i Marijom blagosivam Vas, Vaš rad i Vašu školsku djecu.

AP III/13,5

Fra Anto Antić

S pomoću Božjom opet započinjete novu školsku godinu. Poslije malog odmora nastavljate Vaš težak, mučan, ali i ugodan rad. Zovem ga teškim jer to najbolje zna Vaše srce, Vaši živci, Vaše tijelo, koliko umora i truda osjetite tijekom školske godine.

Vama je taj rad i sladak, jer ga ljubavlju Božjom oživljavate, posvećujete i podižete na vrhunarnavni red, na zaslužna djela. S njime ispunjate Vaš životni zadatak, slijedite svetu volju Božju, služite Isusu u osobi malene djece, vršite Vašu dužnost prema domovini, a sebi pletete vijenac neumrle slave, jer sveto Pismo kaže: »Oni koji druge poučavaju sjat će kao zvijezde na sve vijeke«.

Pomislite da Vas sam božanski Učitelj šalje u školu i da Vam predaje djecu govoreći: »Povjeravam Ti ove malene, brini se za njih, kad se povratim ja ću Ti platiti«.

U tom duhu i ja želim da shvatite Vašu uzvišenu službu i da je ispunjavate s ljubavlju. Dok tako budete vršila tešku i odgovornu Vašu misiju, božanski Učitelj sakupljat će sve Vaše žrtve, boli i trude, posvećivat će ih svojim neprocjenjivim zaslugama i blagoslivat će Vaš rad. Ja ću se za Vas moliti da ostanete uvijek jaka, postojana u svakom dobru i da se život Isusov u Vama očituje a preko Vas odrazuje i vani.

Ustrajte u svetoj molitvi, čuvajte čisto srce, a volju odlučnu i pripravnu za dužnost, za krepost, za Vaš duhovni napredak. Nastojte svaki dan okrijepljivati Vaš duh duhovnim čitanjem. Ako Vam je moguće svaki se dan hranite Tijelom Gospodinovim. Ne možete li Ga primiti u svetoj pričesti, a Vi se duhovno s Njim sjedinite. Ljubite nebesku Majku Mariju. Svaki joj dan prikažite izabranu kitu mirisavih ruža, tj. jedan dio sv. Ružarja.

Predajem Vas božanskom Srcu Isusovu i Marijinu, s njima blagoslivam Vas, sve Vaše, Vašu školsku djecu i Vaš rad.

(AP III/13,7)

Fr. Anto Antić

Eto, opet ste započeli jednu školsku godinu, kao što ste već mnoge započimali. Pred Vama je silno polje rada. Hvata Vas neka bojazan kako ćete tome silnom poslu odoljeti. Za tu prigodu želio bih Vam par misli staviti pred oči. (Zapriječen službenim poslovima nisam mogao da Vam odmah na početku školske godine napišem ove retke, kako sam namjeravao, pa sada činim).

Uzvišenost službe

Kao netom otvoreni pupoljci poljskoga cvijeća lelujaju se svaki dan pred Vašim očima sitne dječje glavice. Srce Vam raste gledajući pred sobom rumena lica i bistre oči nevine djece. Njihova srca i duše željne su znanja: hoće da im se sve kaže. Znete, kako vrtlar pazi nježne pupoljke mirisnog cvijeća, da ih ne ofuri mraz i led, kako ih nježno zalijeva i napaja ih potrebitom rosom da se rastvore u krasne cvjetove? Tako slično imate raditi i Vi! Imate da zadovoljite ovu silnu i sveobuhvatnu želju djece za znanjem, imate da u njihove sitne glavice mnoštvo toga stavite.

Ali, imate osim uma da odgajate i srce: da usadite u nj plemenite misli i osjećaje, ljubav prema Bogu i blišnjemu, ljubav prema domovini... Imate da od ove sitne djece stvorite uzdanicu naroda i domovine. Ova sitna djeca bit će jednom ljudi na raznim položajima, oni će sačinjavati narod. Vama je dakle povjerena uzvišena zadaća da vječno pomlađujete stablo naroda svoga. Uzvišene li službe!

Težina službe

Ali Vaša je služba i teška. Koliko truda ima dobar vrtlar dok uzgoji sitno cvijeće, dok ga očuva od mraza i leda: dok mu daje oblik, dok oplemenjuje razne slabije vrste? Slično je i s Vašom službom. Najprije sama težina rada, a onda dođe i dosada. Nije lako stajati svaki dan po par sati s više puta neuljudnom, lijenom i neposlušnom djecom. Ali stavimo da su djeca i najbolja, imate opet svojih poslova, svojih briga i nevolja, pa sve to treba zaboraviti u školi. *Quotidiana vilescunt* - rekoše stari Latini: obične, svagdanje stvari postaju nam dosadne. Tako može biti i kod Vas.

Kako tome pomoći?

Treba da budete puni ideala. Znete dobro Vaš Ideal. Njemu treba da se posvetite, za njim svim svojim silama težite. On neka Vam bude svjetionik koji će Vam pokazati put po olujnom moru života. Bura će i nevolja uvijek biti, ali On će Vam davati uvijek snage.

Treba imati silnu volju i veliku ljubav za svoju dužnost.

Da to postignete preporučujem Vam slijedeća sredstva:

1. Vršite s predanjem u volju Božju sve svoje moralne dužnosti. Svijest da tome udovoljete, donijet će Vam zadovoljstvo. To ste mogli na sebi već osjetiti: kad god ste bili vjerni svojim dužnostima, osjećali ste mir i zadovoljstvo. Iz toga mira i zadovoljstva crpit ćete divovsku snagu za teški rad.
2. Ipak, osjećate da je čovjek sam po sebi slab, da ne može bez Boga ništa učiniti. Zato nam Isus veli: »*Molite i primit ćete, tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se*«. I ja Vama stavljam to na srce.
3. Nastojte da se ujedinite s Isusom, s Njegovom svetom voljom preko čitavoga dana, u svim svojim poslovima. Neka Vam Isus bude uzor, pomoć i utjeha. To ćete sjedinjenje najbolje provesti čestom svetom pričesću i svagdanjom svetom misom.

Ovo Vam stavljam na srce i želim da Vam i ova školska godina donese mnogo milosti i blagoslova, da napredujete u ljubavi i milosti Božjoj.

Sa Isusom i Marijom blagoslivlje Vas i sve Vaše

AP III/41,2

Fra Anto Antić

Nastavak sa str. 43

Kroz svibanj uzmite ovu vježbu:

1. Vježbanje u nazočnosti Božjoj. Tu se sjetite i Bl. Dj. Marije. Svaki sat po mogućnosti izmoliti i Zdravo Mariju. Ako samo možete sabrati se s Marijom i pokloniti se s Njome nazočnom Presv. Trojstvu u Vašoj duši.
2. Posebna krepost - poslušnost, vjernost svome duhovnom putu. Dnevno dva put o tome ispitivati savjest.
3. Pokornička vježba: Ostati u Propetoj Ljubavi. K njoj biti okrenuta u svakom djelu, poslu, u Nju se pouzdavati, na Nju se oslanjati, Njezinim se krepostima često sjedinjavati i njih probuđivati, na sebe zaboraviti, preko sebe, svojih stanja, raspoloženja, pogleda na se, svoje slabosti prelaziti i nikada se ne dati odvratiti od jedinstva, prisutnosti Propete Ljubavi.

AP III/28-b/9

Nastavak na str. 49

Fra Anto Antić

VOLJA BOŽJA ILI NAŠA LJUDSKA VOLJA

Prisjetimo se u ovom vremenu pandemije izreke: »Čovjekova volja za njega je kraljevstvo nebesko«. Ta izreka nalazi svoju potvrdu posvuda tamo gdje čovjek nastoji svoju volju postaviti na prvo mjesto. U ostvarenju svoje volje, svojih nauma i planova, nastojeći da mu se njegova vlastita volja ostvari kao njegovo »kraljevstvo nebesko«. Odmah nam se nameće pitanje: A što ovo znači i što za čovjeka znači i predstavlja Volja Božja? Bog želi da njegovo kraljevstvo nebesko bude cilj svakog pojedinog čovjeka i njegova života. On želi da čovjek smisao svoga života pronađe i ostvari u potpunoj usklađenosti s njegovom [Božjom] voljom.

Isus kaže da se Božja volja mora ispuniti i ostvariti. To znači ne samo u smislu pasivnog iščekivanja, već prije svega u našem aktivnom sudjelovanju. Onaj tko sklopa ruke u svom naručju s mišlju da se na njemu ispunja Volja Božja, tko tako propušta ostvariti i ispuniti darove koje mu Bog daje, promašit će kraljevstvo nebesko.

Djelotvorna aktivnost i sposobnost ostvarenja planova u našem društvu i civilizaciji smatraju se izrazom zdravog života, koji se ostvaruje u punini vremena. Neki kršćani prenose taj model života u svoje kršćanske zajednice. Tako ispunjeni termin-kalendar često biva poiman kao potvrda crkvenog nastojanja i djelovanja (angažmana). No, kršćani nisu i ne smiju biti samo aktivisti kao u nekom poduzeću ili društvenoj instituciji, jer to nije kršćanski vjerodostojno. Naravno da kršćanska zajednica živi i od djelovanja njenih članova, ali bolje je, ako je moguće, da svi ili da barem mnogi ponešto rade, negoli da samo poneki puno ili sve rade. Isus

to nije mislio niti želio: on ni danas ne želi skupe (rastrošne) aktivnosti s velikom reklamnom halabukom. Svatko od nas mora i one male stvari svoje svakodnevice činiti u svjesnoj sukladnosti s voljom Božjom u pouzdanju da i tako male i ograničene stvari imaju puni smisao ostvarenja kraljevstva Božjega.

Tako će izreka s početka našeg promišljanja, kroz jednu malu promjenu postati životni program za kršćane, a to onda znači da je kršćanska volja i cilj ostvarenje kraljevstva nebeskoga.

Časni sluga Božji o. Antić potiče jednu dušu da se u svrhu ostvarenja kraljevstva Božjega preda milosrdnoj ljubavi Božjoj po Isusu i Mariji:

»Neka Isus i Marija uvijek budu sve Vaše blago i jedino Vaše dobro! Samo za Njih živite, osjećajte, radite!

Hvala Vam na cijenjenom Vašem pismu. Drago mi je i zahvaljujem Bož. Srcu, da imate tako dobrih želja i dobru volju služiti Gospodinu i sva Njemu pripadati. Ustrajte i molite da Vas Isus učini dostojnom svoga svetoga Srca i ljubavi po dioništvu svoje muke, križa, smrti i ujedinjenja. To Vam nevrijedni sluga Gospodnji najviše prosi i želi. U nedjelju obnovite posebno sveti zavjet i sebe po rukama Bezgrešne Majke potpuno prikažite Veličanstvu milosrdne Ljubavi, da ćete unaprijed samo pripadati milosrdnoj Ljubavi i biti Njezina žrtva za duše. Više niste svoja već milosrdne Ljubavi. Ona ima sva prava na Vas, na Vaše srce, Vašu ljubav, Vaš život« (AP III/5, 5-1).

Hrvatini Daleković

Fra Damjan Čovo

Karakašica (Sinj), 31. ožujka 1961. <> München, 27. travnja 2021.

Životopis

Fra Damjan Čovo rođen je 31. ožujka 1961. god. u Karakašici (Sinj) od oca Stjepana i majke Ane r. Bilobrk. Osnovnu školu pohađao je u Sinju (1967. – 1975.), zatim je završio Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju (1975. – 1979.). Teologiju je studirao na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj (1980./81., 1983.-1985., 1986./87.) i na KBF-u u Zagrebu (1982./83. i 1985./86.) gdje je i diplomirao 1986. godine.

U novicijat je ušao 7. srpnja 1979. godine na Visovcu, gdje je položio i prve redovničke zavjete 5. srpnja 1980. godine. Svečane zavjete položio je 17. rujna 1984. na La Verni (Italija). Za đakona je zaređen 29. lipnja 1986. u Splitu, a za svećenika 28. lipnja 1987. također u Splitu. Mladu je misu slavio u Sinju 5. srpnja 1987. godine. Preminuo 27. travnja 2021. u Münchenu (samostan St. Gabriel).

Službe

Drniš – župni pomoćnik (1987. – 1988.); Stuttgart – dušobrižnik (1988. – 1994.); Berlin – dušobrižnik (1994. – 1996.); München – dušobrižnik (1996. – 2001.); Split – župni vikar (2002. – 2003.); Povelja i Novo Selo – župnik (2003. – 2009.); Sumartin – samostanski vikar i ekonom (2003. – 2009.); Brštanovo – župnik (2009. – 2011.); Stuttgart (Bad Cannstatt) – dušobrižnik (2011. –

2014.); München – duhovnik časnih sestara (2014. – 2021.).

Oproštaj

U srijedu 28. travnja 2021. u 18.30 sati u crkvi St. Gabriel u Münchenu slavljen je sv. misa za pok. fra Damjana, a nakon mise bio je ispraćaj. Misno slavlje predvodio je gvardijan fra Edvard Sokol. U misnom slavlju suslavili su fra Petar Klapež, fra Marinko Vukman, fra Ante Ivan Rozić, fra Ante Vuk Buljan, fra Frano Čugura, fra Frano Milanović-Litre, fra Jozo Župić. Misnom slavlju, uz sedamdesetak vjernika, bili su nazočni i fra Filip Mimica i fra Nedjeljko Norac-Kevo. Od fra Damjana se oprostio fra Petra Klapež, župnik Hrvatske katoličke župe u Münchenu. Gvardijan fra Edvard prenio je sućut Nadbiskupije München i zahvalio časnim sestrama Ani Oršolić i Marti Jozić, koje su se brinule za fra Damjana u posljednjim danima njegova zemaljskog života.

Sprovod

Misa zadušnica slavljen je u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske u Sinju u petak 30. travnja 2021. u 16 sati. Misno slavlje predslavio je mnp. o. provincijal fra Marko Mrše u zajedništvu s još 64 svećenika, koji je u homiliji istaknuo: »U Božjem Duhu, u Kristovu duhu i Njegovu imenu ovdje smo sabrani kako bismo se molitveno i svjedočki oprostili od našeg fra Damjana, kako bismo potvrdili svoju vjeru u Krista i Njegovo uskrsnuće, u kojoj vjeri je fra Damjan živio i djelovao, u kojoj vjeri je svoju dobru i plemenitu dušu predao Ocu Nebeskom. U Duhu

smo Božjem sabrani kako bismo molitvom i svojom nazočnošću bili pratnja i potpora u tuzi svoj rodbini i prijateljima, a fra Damjanu iskazali zahvalnost i poštovanje; kako bismo ga, s vjerom da je ovo privremeni rastanak, preporučili milosrđu Boga Oca. Zato je ovaj naš vjernički susret oko živog Gospodina zapravo slavlje vjere u vječni život.«

Na misi su pjevali bogoslovi, novaci i postulanti uz orguljaški pratnju fra Jure Župića. Na kraju misnog slavlja od fra Damjana su se oprostili u ime kolega fra Ivan Udovičić, fra Stjepan Čovo u ime obitelji i

mještana Karakašice i gvardijan fra Ante Čovo.

Nakon mise u 17 sati slijedili su sprovodni obredi na groblju sv. Frane u Sinju, koje je predvodio sinjski gvardijan fra Ante Čovo.

Sućuti

Sućut su uputili mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit, mons. Dražen Kutleša, nadbiskup koadjutor, i Ravnateljstvo dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu.

Nastavak sa str. 46

Veselo nosite sve terete, križeve života za ljubav Propete Ljubavi. Prema svakom uslužni, blagi, dobrotivi po primjeru Propete Ljubavi pače u svakom gledati Propetu Ljubav.

4. Preko neb. Majke sve davati, prikazivati Propetoj Ljubavi. Sve Njoj da ti, da Majka čuva. Molite za me, da Duh Sveti udijeli dar svoje mudrosti i jakosti.

Neka Margita veselo služi Gospodinu i neka u sebi ujedini i pobožnu Mariju i brižnu Martu. Neka ustrpljivo sve podnaša i prikazuje Bož. Srcu i sve za Nje radi i trpi i za Nj živi. Ono će, Presveto Srce, biti njezina utjeha, snaga i velika plata.

Vas i sve Vaše preporučam Bož. Srcu Marijinu, sv. Josipu i sv. o. Frani. S njim sve Vas blagoslivlje nevrijedni i beskorisni sluga u Gospodinu

Zagreb, 29. IV. 1948.

AP III/28-b/10

Fra Ante Čović

PROSLAVA 51. OBLJETNICE PRIJENOSA TIJELA OCA ANTIĆA

**PETNAESTOG PROSINCA OVE GODINE PROSLAVIT ĆEMO
51. OBLJETNICU PRIJENOSA TIJELA ČASNOGA SLUGE BOŽJEGA
OCA FRA ANTE ANTIĆA.**

**EUHARISTIJSKO SLAVLJE PREDSLAVIT ĆE
FRA KRISTIЈAN RADAS
ŽUPNI VIKAR U ŽUPI MAJKE BOŽJE LURDSKE.**

MILODARI U FOND VICEPOSTULATURE, PRETPLATE NA LIST I HONORARI

OD 1. 5. 2021. DO. 1. 10. 2021.

Gospoda Bara i Vlado Bunoza, Einsteinweg 38/I, D -72622 Nürtingen < 50 € (milodar i pretplata);

gđa Kate Boljat, Braide 1, HR -21215 Kaštel Lukšić < 115 kn (milodar i pretplata);

gospoda Mara i Zlatko Gongola, Lektrščica , HR -10040 Zagreb < 300 kn (milodar);

gđa Ana Marija Laboš, A. Hebranga 20, HR - 10000 Zagreb < 100 kn (milodar);

gđa Iva Majić, Sv. Spasa 5, HR - 21000 Split < 100 kn (pretplata i milodar);

gđa Nyreš-Katušić Davorka (za Anu Matanić), Albinijeva ul. 12N/A, HR-10010 Zagreb < 300 kn (milodar);

gđa Neda Oroz, Biokovska 4, HR - 21260 Imotski < 200 kn (pretplata i milodar);

gđa Irena Pudar, Medveščak 51, HR - 10000 Zagreb < 400 kn (milodar);

gosp. Ivica Ravlić, A. Kačića-Miošića 7, HR- 21327 Podgora < 100 kn (milodar i pretplata);

fra Ivan Vidović, Župa Imena Isusova, Miljevci, HR - 22324 Drinovci, < 1000 kn (milodar);

gđa Marija Zeba, Zagrebačkog odreda 17, HR - 10362 Sesevski Kraljevec < 20 € (milodar);

OD SRCA ZAHVALJUJEMO SVIMA!

MILODARE, NOVČANE PRILOGE I PRETPLATE ZA LIST SLATI NA RAČUN:

HPB – HRVATSKA POŠTANSKA BANKA 2390001-1100028072

IBAN HR 22 23900011100028072 SWIFT HPBZHR2X

PRIMILI SMO I PREPRUČAMO

JOSIP ŠIMIĆ, *Bacite mrežu*, Liturgijski vodič za godinu "B", Niz Liturgijska pomagala, sv. 92, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2021. Cijena **150** kn. Kupnja: Kršćanska sadašnjost ili u drugim katoličkim knjižarama. Narudžbe Kršćanska sadašnjost, Marulićev trg 14, HR -10000 Zagreb.

IZDANJA VICEPOSTULATURE O OCU ANTIĆU

S. M. ASUMPTA STRUKAR, *Milosrda djelitelj*, Vicepostulatura DOA, Zagreb 2019. < 60 kn.

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, *Na svetost pozvane*, Pisma redovnicama (Priredila s. Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2015. < 60 kn.

SERVANT OF GOD FATHER ANTE ANTIĆ, *I am a Priest of Christ*, Letters to Priests (Prepared by Sister Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2011. < 80 kn.

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, *Svećenik sam Kristov*, Pisma svećenicima (Priredila s. Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2010. < 80 kn.

VICKO KAPITANOVIĆ, *Kristu suobličen*, *Život i vrline fra Ante Antića* (1893.-1965.), Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu i Vicepostulatura DOA, Split-Zagreb 2004. < 100 kn.

FRA MATEJ KUCHAR – CUCCARI, *Dobri i vjerni sluga*, *Život i duhovni rast sluga Božjega fra Ante Antića* (1893.-1965.), Vicepostulatura DOA, Zagreb 1998. < 20 kn.

Posvećeni život i sluga Božji o. fra Ante Antić, Zbornik radova sa simpozija, Vicepostulatura DOA, Zagreb 1996. < 30 kn.

Antićeva duhovna baština u duhovnoj obnovi Hrvatske, Zbornik radova sa simpozija, Vicepostulatura DOA, Zagreb 1994. < 30 kn.

MONS. ŽIVKO KUSTIĆ, *Tješitelj čudotvorni*, *Životni put fra Ante Antića* (1893.-1965.), Vicepostulatura DOA, Zagreb 1989. < 15 kn.

Kupnjom knjiga pomažete rad Vicepostulature.

SLIČICE I PROSPEKT O OCU ANTIĆU

DVOLISNE SLIČICE SA ŽIVOTOPISOM I MOLITVOM ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM ČASNOGA SLUGE BOŽJEGA OCA FRA ANTE ANTIĆA MOŽETE DOBITI U VICEPOSTULATURI.

DOSTUPNE SU NA ČEŠKOM, ENGLESKOM, HRVATSKOM, NJEMAČKOM, ŠPANJOLSKOM I TALIJANSKOM JEZIKU.

DESETOSTRANIČNI PREKLOPNI PROSPEKT O OCU FRA ANTE ANTIĆU MOŽETE DOBITI U VICEPOSTULATURI.

DOSTUPAN JE NA HRVATSKOM, ENGLESKOM I NJEMAČKOM JEZIKU.

ANTIĆEVE NEDJELJE, ANTIĆEVE DUHOVNE OBNOVE I ANTIĆEVE DUHOVNE VJEŽBE

POZIVAMO SVU BRAĆU ŽUPNIKE I GWARDIJANE,
KAO I ČASNE SESTRE, KOJI U SVOJIM ŽUPAMA
ILI SAMOSTANSKIM CRKVAMA ŽELE IMATI ANTIĆEVE NEDJELJE,
VIŠEDNEVNE ANTIĆEVE DUHOVNE OBNOVE ILI
ANTIĆEVE DUHOVNE VJEŽBE DA NAM SE JAVE RADI DOGOVORA

